

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁS SZAKSZERVEZET LAPJA

XLI. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM • 1997. FEBRUÁR

A TOLVAJ KÖZTÜNK VAN? AZ ELTŰNT 15 MILLIÓ NYOMÁBAN

1996. december 3-án, a Magyar Nemzeti Bank Szegedi Igazgatóságáról a szegedi 1-es Postahivatalba átszállított pénzellátmányból hiányzott 15 millió forint. A dologgal foglalkozott a sajtó – egy hónapos késéssel. A tettest vagy tetteseket egyelőre nem fogták el. A vélemények azonban alighanem nagyobb eltérést mutatnak az ügy utóéletéről – kezdve azon, hogy létezik-e utólete, egészen addig, hogy valakik „aknamezőt” telepítettek a dolog ürügyén – mint az elkövető(k)re vonatkozó találgatások. Az ügygel ismerkedve pedig igen könnyen megfogalmazódik a kétely: egyáltalán, a pénzről van-e csak szó, vajon másnak nincs hűlt helye Szegeden? Íme, néhány, a témához kapcsolódó vélemény és érvelés.

Németh Károly rendőr őrnagy: – Nincs semmi titok, de csak annyit mondhatok, hogy nincs lezárva az a nyomozás, amit a Csongrád megyei Rendőrkapitányság gazdaságvédelmi osztálya folytat sikeres bűntettének alapos gyanúja miatt ismeretlen tettes, vagy tettesek ellen.

Egy magát megnevezni nem kívánó – s mint a későbbiekben kiderül, rosszul informált – rendőr: – Kérdezze meg már a hivatalban; hát így vigyáznak a Posta pénzére? Szórén-szálán eltűnhet? Én még azt is el tudom képzelni, olyan hanyagul szállítottak, hogy véletlenül leesett egy zsák a járdára, és egy járókelő elvitte!

A Vár utcában, az MNB Szegedi Igazgatóságán, minthogy száz lépésre az 1-es hivataltól a bank ellenőrzési osztályvezetője először csakis az újságíró igazolványt kéri, s veszi szemügyre, majd közli: – Sajnos, semmiről sem nyilatkozhatom. Folyik a nyomozás. Kizárólag az MNB titkársága nyilatkozhat az ügyről.

Egy régi postás véleménye: – Nagyon gyanús, hogy legalább két ember keze van benne a pénz eltüntetésében. A most használatos pénzzsáklító zsákoknál kizárt, hogy valaki bármivel beléjük nyúlva kipiszkáljon pénzt, mint régen. Ráadásul zsák sem hiányzik. Nagyon sajnálom azokat, akik ártatlanul szenvednek, és nagyon kíváncsi, a Postán kívül, vagy belül, de legyen meg a tettes mielőbb!

Pótyi János az 1-es hivatal vezetőhelyettese, korábban sem foglalkozott a pénzzsáklítással, ezért nem tekinti magát alkalmasnak erről nyilatkozni. Így a neki feltett kérdés:

– Hogyan, milyen hangulatban élük át ezen ügyet, s utóéletét a hivatal dolgozói?

– Borzasztó trauma ez mindnyájunknak, nem csak a vezetésnek. Más postások most kissé úgy tekintenek az 1-esben dolgozókra, mintha mindenki hibás lenne: mintha mi, több mint négyszázan loptuk volna el a pénzt. Ezt a gyanakvást már többen jelezték.

– S mi a közvélekedés most, az eset után már másfél hónapja? Meglesz-e a tettes?

– Csak pesszimista véleményekkel találkoztam: azt mondják az emberek, ha eddig nem lett meg, már nem csípi el – mindnyájunk nagy bánatára...

– Az ügy után több embert elbocsátottak. Erről mi a dolgozók véleménye?

– Erősen vegyes a visszhangja: a dolgozók hiszik is, nem is, hogy az elbocsátottak bűnösek lehetnek, mert ezt – tudommal –, a rendőrségi vizsgálat sem bizonyította be.

Szegedi postásvélemény az 1-esben dolgozók hangulatáról: – Az újak még hagyják: azok legfeljebb elmennek az 1-esből, ha nagyon nagy lesz a nyomás, de a régiek, akiknek az élete a Posta, és akik hozzászoktak, hogy ha betartják az A 2 szabályzatot, akkor nem lehet semmi vész, azok hogy fogják elviselni a préselést? Úgy tűnik, most nagyon kemény lett az igazgatóhoz az 1-eszel szemben... És ha nem lesz meg a tettes, vajon hogy fogják a kollégák az 1-esben dolgozókat emlegetni?

Gyimesiné dr. Etsedy Sarolta, a Szegedi Postaigazgatóság vezetője addig semmiképpen sem volt hajlandó nyilatkozni, amíg el nem készült Maróti László szakszervezeti titkárral az interjú. Abba sem volt hajlandó belemenni, hogy közös beszélgetésre kerüljön sor.

Maróti László, tszb-titkár: – Sajnálattal veszem tudomásul, hogy az igazgató asszony kizárólag a szakszervezet után hajlandó nyilatkozni. Ez annál is furcsább, mert nem a szakszervezet, hanem az igaz-

gatóság és a vezetés feladata a munkaszervezés és a munkarend ellenőrzése. S nem a szakszervezeti pénztárból tűnt el a szóban forgó összeg, hanem az igazgatóság által ellenőrzött helyen van valamilyen hiány. Azért fogalmazok ilyen homályosan, mert máig senki sem bizonyította, hogy hol a pénz, és hogy honnan és ki tűntette el. Márpedig emiatt minden más csupán feltételezés. Részemről a feltételezések onnan erednek, hogy – bár szakszervezetünk az igazgatóság dolgozóinak több mint a felét tömöríti –, hivatalosan semmiféle tájékoztatást nem kaptunk ebben az ügyben. Igaz, a Munka Törvénykönyve vagy a Kollektív Szerződés nem ír elő ilyen informálást, de erkölcsileg helyes lett volna. Így viszont az érdekképviselő csupán az általa összegyűjtött információkra támaszkodhat.

A nagy összegű hiány tényét ismerjük. Ez a hiány mindenképpen nagyon rossz; anyagilag káros a Posta és igazgatóságunkra, és káros a postás dolgozók becsületére is. A leghatározottabban kiállunk a tettesek felelősségére vonása mellett – bárkik legyenek is. Állítólag a rendőrségi nyomozás mellett máig befejezetlen az igazgatósági vizsgálat is. Am ebből eredően kétségek merülnek föl bennünk. Különben meg fogok meglepődni, ha az igazgatóság vezetője – miközben elzárkózik az informálástól –, minden esetleges pontatlanságomat cáfolni fogja. Ő az általunk felvetett összes észrevételt személyes sértésnek tekinti.

– Milyen észrevételekről van szó?

– E megoldatlan ügyről legfeljebb feltételezéseink lehetnek. Tudomásom szerint az idevágó postai szabályzat 1962-es, s akkor bármilyen jó volt, mára az élet részben elavulttá tette. Ha ezt a szabályzatot nem lehetett megváltoztatni, akkor alsóbb szinteken kellett volna modernizálni. Ráadásul az MNB-t átszervezték, s az emiatt szükséges felkészülési időt be kellett volna kalkulálni a tervekbe.

– Kiforratlan az új rendszer?

– Már nem, de sajnos csak az ügy nyomán történtek intézkedések ennek érdekében. Ezért egy ideig fekete lyuk tátongott az intézkedések között, ami lehetővé tette a sikkasztást. Noha az igazgatóhoz ezt cáfolja, úgy gondolom, hogy igenis az ügy után tömtek be e lyukat. Később, már utólagos szabályozásra támaszkodva, intézkedtek emberekkel szemben, s bár jogszabályt nem sértettek, ez az eljárás kifogásolható emberileg és erkölcsileg. Tettes híján vagyunk még, s az ellenőrzés információim szerint némileg „lógott”, laza volt. Azután a munkavállalók közössége megkeresett minket azzal, hogy bár az 1-es hivatal vezetőjének megbízása az év végén lejárt, de év közben semmiféle jelzés nem utalt arra, hogy a megbízást nem lehetne meghosszabbítani. A pénzhány után azonban egyszerre többféle kifogás bukkant fel a hivatalvezető ellen. Mintegy 450 dolgozó – s nem csak az 1-esből –, kérte az igazgatót, gondolja át és mérlegelje újra ezt a dolgot. S hogy ez a meg nem hosszabbítás december 3-ára vezethető vissza, amellyel szóló érv még a vezetőváltás látható előkészítettségére, az új vezető – akinek szintűgy keresik utódját –, három hónapra szóló kinevezéssel dolgozik. Ez nem személyzeti, hanem tűzoltómunka! A dolgozók levelébe becsúszott egy – azonnal cáfolt – tévedés: az 1-es volt vezetője ugyanis nem 96-ban, hanem 94-ben kapott igazgatói dicséretet. No, de azóta – mi legalábbis – nem tudunk fegyelmi büntetéséről! Emellett a 96 vége felé megtartott pénzügyi minősítő szemlén kevésen múlt, hogy nem 5-ösnek megfelelő pontszámot kapott az 1-es, s ez ritkaság ekkora hivatalnál. Elismerem, egyes szakmai-gazdasági előírásokat nem tudtak teljesíteni. Ezt részben túlterheltségük indokolja.

– Úgy érezte talán az igazgató, hogy a levél csorbítja a hatáskörét?

– Sértésnek vette ezt a kérést. A levélben az is szerepel: elutasítása esetén az aláíró munkavállalók hajlandók úgy dolgozni, ahogyan azt precízen rögzítik a hivatalos szakmai és létszám-előírások. Amennyiben az ezekhez szükséges feltételek léte megkérdőjelezhető, a dolgozók nem riadnak vissza az egész ügy nyilvánosságra hozatalától. Erre az első igazgatói reakció: „Milyen alapon merték ezt szétküldeni?” A demokratikus véleménynyilvánítási jog alapján. „S miért nem írta alá a kezdeményező?” Mert ez nem az ő egyéni véle-

Folytatás a 4-5. oldalon.

BÉRMEGÁLLAPODÁS

Maratoni tárgyalás után 20 százalékos alapterfejlesztésben állapodott meg tegnap a szakszervezet és a Magyar Posta Rt. vezetősége. Az emelt fizetéseket január 1-jei visszamenőleges hatállyal márciusban bórítékolják először a postásoknak. A béralku az utolsó pillanatban jött létre, hiszen a postások, idén először, már a sztrájkon gondolkodtak. A bérmegállapodás szerint a szak-képzetlen dolgozók legkevesebb 18 500 forintot, míg a szakképzett, illetve veszélyes munkakört ellátó postások legalább 21 ezer forintot keresnek az idén.

(Lapzárta után)

ÖNGONDOSKODJUNK

A Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének legutóbbi tanácsulése megvitatta az Egészségbiztosítási Önkormányzat helyzetét. Nemcsak a téma mindenkit érintő volta, az önkormányzatiság körül kialakított hisztéria, de mind a kormányzati, mind az ellenzéki politikai tényezőknek ez ügyben az egész társadalmat becsapni, manipulálni kívánó szándéka is indokolja, hogy a vitában elhangzottakat az érdekeltekkel megismertessük, ha már az országos írott és elektronikus sajtóban agyonhallgatták az ott elmondottakat.

Dr. Sándor László elnök vitaindításában – többek között – hangsúlyozta, hogy az 1993-as TB-választások másról is szóltak, nemcsak az önkormányzati helyek megszerzéséről. A szavazás, illetve annak eredménye egyben azt is megmutatta, hogy az áldatlan belső viták ellenére az állampolgárok szavazataikkal fejezték ki szimpátiájukat a szakszervezeti konföderáció mellett.

Az 1993-as TB-választásokon 3,5 millió ember vett részt. Az MSZOSZ-re és ezáltal az azt alkotó szakmai, ágazati szakszervezetekre több ember szavazott, mint az 1990-es országgyűlési választásokon később a keresztény-konzervatív kormányt létrehozó pártokra. Talán ez volt a legfontosabb üzenet az akkori politikai hatalomnak. A TB önkormányzatokkal összefüggő törvényeket a parlament azóta sem hozta meg. Jellemző a kialakult helyzetre: az önkormányzatok költségvetése nem került a parlament elé. A kormány folyamatosan beavatkozik a TB-önkormányzatok működésébe. Eddig a kormány csak úgy hozhatott döntést, a TB-vel összefüggésben, ha azzal az önkormányzatok egyetértettek, mostanra ez a jogosítvány már csak véleményezési joggá silányult. A kormány felügyelő-bizottságot hozott létre a TB önkormányzatok fölé. A miniszterelnök 1996 nyarán ígéretet tett arra, hogy 1997. február 14-én a vitás kérdéseket a TB egyet-értésével rendezik. Időközben az érintőleges törvények elrendeztek mindent. Ma már nincs nagyon miről beszélni. Ami ma van, az már nem önkormányzat. A társadalom 1993-ban nem a mai helyzetet szavazta meg. Fél év múlva lejár az önkormányzatok mandátuma és nincs módosított TB-választási törvény.

Az önkormányzatokba a munkavállalói oldal képviselői három és fél milliós szavazattal kerültek be. A munkáltatói oldal szervezeteinek képviselői ezt egy délutányi idő alatt elrendezték egymás között, és ugyanolyan jogokkal rendelkeznek, mint a munkavállalók. Mostanra egyesek az MSZOSZ-nek, mint a legtöbb szavazatot kapott szövetség jelöltállítását jogát is elvitatják az Egészségbiztosítási Önkormányzat elnöki posztjára.

A napirend vitájában **Szermán József** (Vasas), megemlítette, hogy a 300 milliárdos tökéfelezetnek is csak a töredékét adták át. A Postás Szakszervezet elnöke **Mundruczó Kornél** hozzászólásában kifejtette, „én nem régóta vagyok önkormányzati képviselő, de ez már nem az az önkormányzat, amit mi 1993-ban gondoltunk. Olyan méltatlan helyzet állt elő, hogy az önkormányzat önállóan még a saját költségvetését sem készítheti el.”

Mihalecz Antal (Építő) azt hangsúlyozta, hogy a TB körül kialakított torz kép visszahat Sándor László és Vágó Jánoson keresztül az MSZOSZ-t alkotó szakszervezetekre is.

Dr. **Frenkl Róbert** professzor, aki meghívottként vett részt a tanácskozáson, kiemelte, hogy a mindenkor kormányzat ezt az 1136 milliárdot akarja kezelni. Ha nem lettek volna önkormányzatok, még kevesebb pénz jut a kórházaknak. Vajon mikor törnek be a területre a magánbiztosító társaságok? Ha nem lehet megállítani a kormányzati törekvéseket, akkor elkerülhetetlenül dél-amerikanizálódik a helyzet, rövid időn belül 3-4 millió ember leszakad az egészségbiztosításról.

Szabó János (Vegyész) kifejtette, hogy rossz a szakszervezetek megítélése a TB körüli helyzet miatt. Ha más lehetőség nincs, az MSZOSZ képviselői függesszék fel tevékenységüket az önkormányzatokban.

Vágó János, az MSZOSZ alelnöke szerint, a társadalom becsapása folyik, amikor a TB önkormányzatokat teszik felelőssé a kialakult helyzetért. A kulcsszó, az öngondoskodás. Vajon 500 ezer munkanélkülinek milyen esélye van magáról öngondoskodni? Ha szükség lesz rá, mutassuk meg erőnket.

Keleti Tamás (Textiles) azt kérdezte, mit vettek át az önkormányzatok 1993-ban az államtól? Miért nem volt auditált mérleg, miért nem volt ellenőrzés? A mai gyakorlat – hangoztatta – az önkormányzatiság tartalmának meghamisítása.

Folytatás a 7. oldalon.

Várkonyi Endre MELYIKET SZERESSEM?

Könnyű dolguk volt abban a bizonyos „átkosban”, minden negyedik évben megjelent a jelszó: „Ha békét akarsz, szavazz a Hazafias Népfrontra!” A jó előre jelzett és unásig tudatosított napon aztán felvettük a legünneplőbb ruhánkat és elmentünk – volt úgy, hogy a ház többi lakójával együtt, csoportban, esetleg zászlóval – a szavazóhelyiségbe. Na, de hol van ez már? Akkor tudtuk, hogy igazat mond a jelszó: amíg nem szavazunk, nem hagynak békén. És most?

Még több mint egy év van hátra a következő országgyűlési választásokig – és már kezdik. Egyelőre még nem az agitációt, az később jön, napjainkban a sárdobálást a divat. Mindenki – azaz minden párt – dobálja mindenkire. Hátha rajtaragd. Azt igyekszik elmondani, hogy a többi miért rossz. Úgy gondolják, majd a második felvonásban árulják el: ők miért, mennyivel és miben jobbak. A harmadik felvonásban, azaz a választáskor se kerüljön minden a helyére. Mint egy színdarabban. Mert az is akkor modern, ha semmi sem tisztázódik a végére.

No, de nézzük sorban. Itt van elsőnek a mostani nagyobbik kormánypárt, az MSZP. Eddigi működéséhez fűződik a Bokros-csomag, az életszínvonal több mint húsz százalékos csökkenése és az ország külső megítélésének lényeges javulása. No, meg az is – legalább mi el ne felejtünk! –, hogy szép csöndben elfelejtkezett a szociális hátlóról és a társadalmi szerződésről. Pedig ezeket ígérte a 94-es választás előtt, többek között ezért szavaztunk rá olyan szép számban. Most pedig újra ígér, sokan mondják, hogy újabban Magyarország az ígéretek földje lett.

Kontrázik neki, de nemegyszer ötleteket is ad a másik kormánypárt, az SZDSZ. Mindenki tudja, hogy az MSZP-vel kötött koalíciója nem szerelmi, csupán érdekházasság. Ha a másik fél éppen teljesíti valamilyen kívánságát, úgy tesz, mintha szeretné is...

Ellenzéknek meg ott van először is a FIDESZ, amely újabban felvette a Magyar Polgári Párt elnevezést is, hogy az idősebbek is beleférjenek. Lépett is oda néhány képviselő, aki más helyet nem talált. Programjuk egyelőre abban áll, hogy ez nem jó, ami most van, de hogy mi lenne jó, arról nem beszélnek. Lehet, hogy ők maguk se tudják?

Bezzeg a Kisgazdapárt! Vezére másnaponként tiltakozik valami miatt, a közbeeső napokon pedig pereskedik. Ő majd megold mindent, legalábbis azt mondja. Egyetlen célja, hogy ő legyen a miniszterelnök. De hogy mit tenne ha – ne adjisten – sikerülne neki, arról fogalma sincs. Gondolni is rossz rá, hát még szavazni!

Az MDF-et már kipróbáltuk, még egyszer nem kérünk belőle. Annál is kevésbé, mert mostani elnöke csak nagy megerőltetéssel tud egy összefüggő mondatot kinyögni. Azt viszont nagyon jelentőség-teljes mosollyal. Most még öt százalék körül jár pártjának népszerűsége, de talán mire ezek a sorok megjelennek, abból is sikerül „lealkudni” egy-két százalékot...

Annyit ugyanis elvisz az a néhány képviselő – köztük egy-két volt miniszter –, aki nem kívánta Lezsák elnökségét és külön pártot alapított MDNP néven. Rólik azt tartják, hadsereg nélküli tábornokok! Egyelőre keresik a nekik való hadsereget, de kérdés, hogy megtalálják-e?

Parlamenten belül még hátra van a Kereszténydemokrata Néppárt, amelyikről nem lehet tudni, egy lesz, vagy kettő. A mostani elnök tűzön-vízen keresztül tör Torgyán felé és közben néha már épp olyan megdöbbenő dolgokat mond, mint maga a „példakép. No, de rájuk szavazni? Meg aztán, melyikre?

Olykor hajlamosak vagyunk megfélekedezni arról, hogy vannak még pártok a Duna-parti nagy házon kívül is, amelyek nagyon szeretnének bejutni oda. Például a Munkáspárt. Legutóbbi elnök-választása alkalmából a hajdani demokratikus centralizmust is túl tudta szárnyalni: még össze sem ült a kongresszus, máris megválasztották – bizonyára csak véletlenül adódott így – újra a régi elnököt.

De ne feledkezzünk meg arról a pártelnökről sem, aki drámaíróként tette el az állam millióit s pártvezérként nem fizeti vissza. Budapestre hívott egy hozzá hasonló szélsőséges pártelnököt, akivel hazájában, Franciaországban szöba sem áll komoly politikus. Igaz, meghívójára sem mondja senki, hogy komoly lenne.

Ha jól számolom, kilenc pártból volt szó az eddigiekben. Akad ugyan még ezeken kívül is néhány, olyan, amely csak közvetlenül a választások előtt szokott jelentkezni, gondolván: hátha leesik valami.

Az embernek már-már elmegy a kedve az egész választástól. Sokan vannak így. De azért szervezett dolgozónak, szociálisan gondolkozó embernek mégiscsak valahol ott a parlamenti padsorok baloldalánál kell kikötni. Ha a fentieket végignézzük, bizonyára nem akad jobb. Csak még rosszabb. Én, legalábbis úgy vagyok vele, mint nem is kevesen a feleségükkel: minék hagyjam el, ha jobbat nem találok helyette?

Szakszervezetünk választmánya december közepén kezdeményezte az ez évi bérfejlesztésre irányuló tárgyalásokat a munkáltatónál.

A választmánya a nemzetgazdasági előjelezéseket is figyelembe véve azt az igényt fogalmazta meg, hogy a postások reálkeresete legalább 2%-kal növekedjen. Úgy véljük ezt az igényt csak akkor érhetjük el, ha a várható 18-20%-os inflációt meghaladó keresetnövelési mértéket sikerül a postánál elérni. Ezért bérkövetelésünket 23%-ban határoztuk meg. E mérték kialakítása során figyelembe vettük azt is, hogy az elmúlt években a postások keresete rendre elmaradt a versenyszféra növekedési ütemétől. Az alaphér és átlagkereset viszonyára tekintettel azt a követelést fogalmaztuk meg, hogy az alaphérek január 1-jei hatállyal 27%-kal növelje a részvénytársaság. Szakszervezetünk mértékletességét jelzi, hogy időközben az Érdekegyeztető Tanács által elfogadott keresetnövelési ajánlást csak 1 százalékponttal haladtuk meg. Az ajánlás felső határát súroló bérfejlesztési mértéket azért is fontosnak tartjuk, mert a személyi jövedelemadótörvény változása a középkeresetűk részére érzékelhető reáljövedelem emelkedést nem jelent. A postai minimálberek emelését a majdani bérmegállapodásban rögzített alaphér-növelési mértékkel azonos nagyságban kívánjuk meghatározni. Szakszervezetünk fontosnak tartja a szolgáltatások minősége és a piac megtartása miatt is –, hogy a normakarbantartás indokolatlan szigorítást ne eredményezzen. Az elmúlt évi tapasztalatok alapján követeljük, hogy a részvénytársaság létszámszükségletének meghatározása igazodjon a norma szerinti létszámhoz.

BÉRHELYZET VAN

A bérfejlesztési követelések megfogalmazásával egyidejűleg tájékoztatást kérünk a munkáltatótól a gazdálkodás szignifikáns tételeiről, így többek között:

- az ártárgyalások alakulásáról,
- a forgalom változásáról,
- a tervezett bevételekről,
- a termékstruktúra változásának eredményéről,
- a beruházások áthúzó hatásától, az 1997. évi forrásigényről, a tervezett beruházások és fejlesztések teljesíthetőségéről,
- az átszervezés költségeivel szemben mikor és mekkora bevétel áll szemben,
- a kisposták vállalkozásba adásának üteméről és eredményéről, a rész-munkaidős foglalkoztatás eredményeiről és annak területi eloszlásáról,
- a társasági szinten képződő eredményekről, különösen a nemzetközi elszámolások egyenlegéről, a befektetések hozamáról, a posta által alapított társaságok osztalékának mértékéről,
- a szociális- és jóléti költségek alakulásáról.

A Magyar Posta Részvénytársaságának 1997. évi bérfejlesztési javaslatát január 24-én kaptuk meg. Ennek főbb jellemzői a következők: az üzleti terv az árbevételei többlettel arányos bértömeg növeke-

dést tartalmaz. Ez mindössze csak 12%, ami közel 4%-os létszámcsökkenést tartalmaz. A fesztített terv ebben az évben 600 millió forint nyereséget irányoz elő, elsősorban a gazdálkodás biztonsága miatt. A volumen csökkenéssel arányos létszámcsökkenést figyelembe véve 15 százalékpontos átlagkereset növelésére tesz javaslatot, és megjegyzi, hogy az ÉT ajánlás csak formálisan hat erre, az üzleti korlát erősebb. (Megjegyezzük, ez a mérték a 17,5%-os átlagos keresetnövelési ajánlástól és tulajdonosi elvárástól is elmarad.) A munkáltató emellett figyelemmel a létszám besűrűsödésére és az új szolgáltatások igényelt bértartalék képzésre csak 15,5% alaphéremelést tart elfogadhatónak. Javaslátát részletesen indokolja, ugyanakkor számos kérdésünkre nem kapunk választ az előterjesztésben. Így többek között nem tér ki a munkáltató a beruházások teljesíthetőségére és mértékére, a kisposták létszám (óraszám) csökkentésének eredményére, az átszervezés költségeire stb. Említést nem tesz 1996. évi keresetnövekedés és alaphérfejlesztés közötti bázisban lévő bér alaphéresítési lehetőségéről.

A javaslat mindössze két pozitívumot tartalmaz, a minimálbért 16%-kal javasolja emelni, és igényünknek megfelelően a hírlap darabdíjtételeit az alaphérfejlesztés végrehajtásával és mértékével azonos módon emelné. A fentiekből látszik, hogy a munkáltató javaslata és szakszervezetünk követelése között jelentős szakadék tátong. Egyelőre csak reménykedni lehet abban, hogy a tárgyalások során a munkáltató enged a szakszervezeti követeléseknek és lazít (véleményünk szerint túlzott) óvatosságán.

- Konrád -

A MUNKAÜGYI ELLENŐRZÉS RŐL

Múlt év november 17-én lépett hatályba a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény. Ezzel, a korábbi kormányrendeletek képest, törvényi szabályozást nyert a foglalkoztatásra vonatkozó jogszabályokban megállapított köteleességek megtartásának állami ellenőrzése. A törvény célja a jogszabályi feltételeknek meg nem felelő foglalkoztatás, illetve munkavállalás visszaszorítása, valamint a munkavállalók és érdekképviselői szervei jogainak védelme.

A törvény minden olyan foglalkoztatóra kiterjed, aki természetes személyt foglalkoztatásra irányuló jogviszony keretében alkalmaz. A törvény szerint ezalatt minden olyan jogviszonyt kell érteni, amelyben a szolgáltatás tárgya a foglalkoztató részére ellenérték fejében végzett munka. Nem minősül ennek a Ptk-ban szabályozott vállalkozási és megbízási szerződés alapján végzett munka, továbbá és közkereseti és betéti társaság tagjának személyes közreműködése, valamint a kft. tagjának munkában megnyilvánuló mellékszolgáltatása.

Lényeges a törvény azon rendelkezése, miszerint a foglalkoztató és a munkát végző személy közötti jogviszony minősítésére – a tényállás alapján – az ellenőrzést végző felügyelő jogosult. A munkaügyi ellenőrzést az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Felügyelőség megyei (fővárosi) felügyelőségei dolgozói látják el.

A munkaügyi ellenőrzés kiterjed:

- a) a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozatra vonatkozó rendelkezések, az ezzel kapcsolatos munkaügyi bejelentési és nyilvántartási köteleességek,
- b) az Mt. szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalmának,

- c) nők, fiatalok és megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására vonatkozó jogszabályok,
 - d) a munkaidőre, pihenőidőre, rendkívüli munkavégzésre, valamint a szabadságra vonatkozó, jogszabályban vagy ksz-ben rögzített rendelkezések,
 - e) a munkabér jogszabályban megállapított összegére, jogszabályban vagy ksz-ben rögzített mértékére, valamint a munkabér védelmére szolgáló rendelkezések,
 - f) a jogviszony megszüntetésével a munkavállalót megillető igazolások kiállítására, kiadására,
 - g) a külföldi munkavállalók alkalmazási feltételre vonatkozó rendelkezések,
 - h) a munkavállalók gazdasági és társadalmi érdekei védelme céljából szakszervezet szervezését biztosító szabályokkal összefüggő munkáltató köteleességek,
 - i) választott szakszervezeti tisztséget betöltő munkavállalóknak, az üzemi és a közalkalmazotti tanács tagjának és a munkavédelmi képviselőnek a munkaügyi védelmére, valamint a kedvezményére vonatkozó szabályok,
 - j) a szakszervezet által kifogásolt intézkedésekkel összefüggő munkáltatói köteleességek végrehajtására vonatkozó szabályok betartására.
- Utóbbi három esetben, valamint a b) ponttal kapcsolatosan, és a munkabérnek a ksz-ben rögzített mértékére vonatkozóan a munkaügyi felügyelő az ellenőrzést bejelentésre, egyéb esetekben pedig hivatalból folytatja le. A felügyelő az ellenőrzés során jogosult az ellenőrzése alá tartozó területre belépni, akadályoztatása esetén a rendőrség segítségét

igénybe venni. Jogosult a szükséges nyilvántartások megtekintésére, azokról másolat készítésére, a jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozatok alkasszerűségének vizsgálatára, hang- és képfelvétel készítésére. Jogosult továbbá a munkahelyen tartózkodó személyektől felvilágosítás kérésére, személyazonosságuk igazoltatására, valamint a Társadalombiztosítási Azonosító jel (TAJ) használatára.

A felügyelő a tapasztalt szabálytalanságok megszüntetése érdekében különböző intézkedéseket tehet, így felhívhatja a munkáltatót a szabályok megtartására, kötelezheti a szabálytalanság megszüntetésére, megtilthatja a további foglalkoztatást, szabálysértési eljárást folytathat le, rendbírságot szabhat ki. Kötelezheti továbbá a foglalkoztatót a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló jogszabályban meghatározott fizetési köteleességének teljesítésére.

Amennyiben a szabályok megsértése több munkavállalót érint vagy a hátrányos megkülönböztetés tilalmára, vagy a szakszervezettel kapcsolatos, fentiekben részletezett rendelkezésekre vonatkozik, az illetékes megyei (fővárosi) felügyelőség vezetője munkaügyi bírságot szabhat ki. Ennek mértéke első alkalommal, egy jogszabályi rendelkezés megsértése esetén 50.000 Ft-tól 1.000.000 Ft-ig, több jogszabályi rendelkezés megsértése, valamint a korábbi bírságot kiszabó határozat jogerőre emelkedésétől számított három éven belüli újabb megsértés esetén 50.000 Ft-tól 3.000.000 Ft-ig terjedhet.

Farkasné dr. Polák Judit jogtanácsos

EGYSÉGBEN AZ ERŐ

Szakszervezetünk működésében az utóbbi hetekben néhány zavaró körülmény jelentkezett. Az Elnökség, a Választmány ülésein napirendre került témák, a tárgyalások során alkalmazott stílus és hangnem, valamint néhány igen különös hozzászólás arra indít, hogy elmondjuk, mit értek én szakszervezet alatt és hogyan képezem el a működését.

Ahhoz, hogy a szakszervezet létrejöhön kell egy közös cél – az élet-, és munkakörülmények javítása –, és kellenek olyan emberek, akik felismerik, hogy a közös célt együttes erővel egy irányba kell húzni a szerket. Fel kell ismerni, hogy erejük elsősorban az egységben van. Persze a létszám sem elhanyagolható, sőt, de hiába vagyunk 34 ezren, ha az egység hiányzik és a szerket szétfelé húzzuk, az bizony összetörik, szétesik.

Az lehetetlen, hogy több ezer ember minden kérdésben azonos akarata legyen, de ahhoz, hogy létrejöhön a szakszervezet, feltétlenül szükséges egységes akarat, mégpedig úgy hogy az egységben rejlő erő megőrzése érdekében elfogadjuk a többség akaratát. Ekkor alkothatjuk meg a szakszervezet alapszabályát, meghatározzuk azokat a fórumokat, ahol mindenki kifejezheti véleményét, javaslatait, ötleteit, és ahol a folyamat végén a többségi vélemény, vagy akarat megfogalmazódik.

Az alapszabály nem örökérvényű, változtatására kényszeríthetnek külső körülmények, amelyeket kevésbé tudunk befolyásolni, és belülről induló változtatási igények is. A belülről kezdeményezett változtatásoknak szükséges korlátokat szabni, mivel a kiegyensúlyozott, biztonságos, átlátható működés egyik feltétele az alapszabály. A sürű módosítás működési zavarokat okozhat, és annak az egységnek a hiányára mutat, amiben legfőbb erőnk rejlik.

Az egyik korlát az, hogy a módosítás kongresszusi hatáskörébe utalása, mivel ez a testület ideális esetben csak ötvenként ül össze. A másik korlát, hogy van ugyan mód rendkívüli kongresszus összehívására is, de ehhez a tagság egyharmadának – esetünkben több mint 10 ezer főnek – az egységes akarata szükséges.

34 ezer ember együttműködése során viták, ellentétek és számos konfliktushelyzet keletkezhet. Ezeket elsősorban ott kell megoldani, ahol felmerülnek, de ha ott mégsem sikerül, igénybe lehet, sőt kell venni az alapszabály szerinti összes fórumot, időt-fáradtságot nem sajnálva az egység és a tagszám megőrzése érdekében. Én úgy gondolom, hogy ha világos a közös cél és hogyha nem munkál más, mint a jobbító szándék a közösség érdekében, akkor magunk mellé tudjuk állítani azt a bi-

zonyos 10 ezer tagot is és ez esetben még a legmagasabb szakszervezeti fórum összehívása sem felesleges.

Ezzel szemben, aki saját egyéni érdekeinket, céljainkat a közösségek elé helyezi, aki e fórumok választott tagjainak energiáját és szellemi tökéjét saját vélt vagy valós sérelmeink személyeskedő megtorlására próbálja használni, az önmagát minősít, megbontja az egységet, csökkenti az erőnket és ezzel árt a közösségnek és benne önmagának is. Ez a magatartás elítélendő és megengedhetetlen.

Miután erőnket az egység és a nagy taglétszám együttese adja, minden egyes tag elvesztése komoly veszteség számunkra, de ennek megítélésénél ez is figyelembe kell venni, hogy a tagok az alapszabály elfogadásával arra tették hitet, hogy a többségi akarata alávetik magukat. Azoktól a tagoktól, akik e vállalásuknak eleget tenni már nem képesek, kompromisszumot nem fogadnak el és önszervezők megtorlására próbálják használni a közös cél elérésére választott testületek üléseit, azoktól nem kell félnünk megválni sem, de azt minden esetre meg kell akadályoznunk, hogy bomlasztó tevékenységükhöz további teret kapjanak.

Dr. Gogolyák Ágnes

EGYÜTT ÉS/VAGY KÜLÖN

VÉLEMÉNYEK A 70. POSTA SZAKSZERVEZETI ALAPSZERVEZETÉNEK KIVÁLÁSÁRÓL AZ ALAPSZERV TIHKÁROK TANÁCSÁBÓL

BETELT A POHÁR

Erről beszél

TAKÁCS VIOLETTA ROZÁLIA,
*a Budapest 70. Posta
Postások Szakszervezete
alapszervezetének titkára*

• A fent nevezett alapszervezet 1996. december első napjaiban úgy döntött, hogy a továbbiakban *nem kíván részt venni* a Budapesti Postaigazgatóság Alapszervezeti Titkárok Tanácsának munkájában.

– Melyek voltak ennek az elhatározásnak az előzményei, főbb kiváltó okai?

– A probléma *gyökereit* visszanyúlnak a nyolcvanas évek végére. Akkor keletkeztek hivatalunknál azok a feszültségek, amelyek később kiterjedtek a posta egész területére. Ilyen volt a hírlapterjesztésben dolgozók helyzete, amely egy idő után az egyesített kézbesítőknél is jellemzővé vált. Ennek a – sztrájkjal fenyegető – feszültségnek a kezelése jelentette az első nézeteltérést a 70. Posta és a Budapesti Postaigazgatóság szakszervezeti testülete között.

Ezek a nézetkülönbségek az évek múltával nem tompultak, ellenkezőleg: folyamatosan újabb konfliktusokkal gyarapodtak. Ilyenek voltak például a nem forgalmi dolgozók (portások, fegyveres őrök) bérfeljesztése, a pénzolvások ösztönzőjének a beépítése az alappérbe, valamint a szakszervezeti tisztségviselők munkaidő kedvezményének felhasználása.

– E halmozódó nézeteltérések tetőződése érlelte meg azt a döntést, amelyet a múlt év végén meghoztak? Elevenítsük fel ezeket a történeteket.

– 1996-ban több olyan eseményről adhatnék számot, amelyek felerősítették és kiváltották belőlünk az elhatározást: kilépünk a Titkárok Tanácsából. *Kénytelenek voltunk* megtenni ezt a lépést ahhoz, hogy munkavállalóink ér-

dekeit érdemben képviselhesük. Akkor telt be a pohár, amikor faxon megkaptuk – egyetlen tájékoztató mondat nélkül – a Postás Szakszervezet vagyonával kapcsolatos közlést.

– Mit tettek ezután?

– Felkértük Meszlényi Ferencet, hogy adjon részletes tájékoztatást a vagyon sorsáról. Ez meg is történt. Ennek kapcsán pörgött fel a tagság *elégedetlensége*, amely abban a szándékban jutott kifejezésre, hogy *változtassunk* helyzetünkön, státuszunkon. A tagsági nyomás olyan erősnek bizonyult, hogy a testületet *azonnal* lépésre készítette. Így született meg a bizalmi testület határozata: minden dolgozót *személyesen* keresünk meg azzal a kérdéssel, hogy támogatja-e az egyesített kézbesítők részéről indult kiválási szándékot? Ennek eredménye lett, hogy néhány nap alatt – *a 604 szervezett dolgozóból* – *496 aláírást* gyűjtöttünk össze a kezdeményezés megerősítéséhez. Ezek után úgy határozott a testület, hogy a legközelebbi választmányi ülésen jelentsük be az alapszervezet döntését.

– Menjünk tovább.

– Erről a bejelentésünkről egy hét múlva tájékoztatták az Alapszervezeti Titkárok Tanácsát. Az ott kialakított állásfoglalást egy kísérő levéllel és szavazólappal minden Budapesti 70. Posta szakszervezeti tagunknak megküldték. Ez a levél *felgyorsította* az eseményeket. Január első napjaiban a szervezet-politikai bizottság állásfoglalás-tervezetet fogadott el, amelyet a Postás Szakszervezet elnöksége elé terjesztettek. Az elnökség pedig döntést végzett a választmány elé utalta. A testület január 10-i ülésén hozott határozatot.

mányi tudomásulvétel a kongresszusig. Annyi felelősségnek kell lenni a választmánynak, ha éppen most ezt kellett nekem kezelnem, akkor választmány felvállalhatja azt, hogy után a kongresszuson azt mondja: te nagy marhaságot csináltál, akkor a kongresszus azt is mondja, hogy menj a fenébe. Ennyi felelősséget föl kell és föl is lehet vállalni. Ez az én véleményem erről a határozat-tervezetről.

Kíváncsi vagyok egymásnak december 19-én a Budapesti Postaigazgatóságon boldog új esztendő. Január 2-án meg törtöttünk egymásba, és csodálkozunk, hogy 62 évig él a magyar ember, vagy a magyar férfi, és 66 évig egy magyar nő. Ne csodálkozunk ezen. Azon csodálkozunk, hogy ma ezt a napot határozatképesen el tudjuk viselni. Azon kell csodálkozunk, hogy tisztségviselő létünkre elviseljük önmagunktól, hogy nem kollektív szerződést tárgyalunk, nem bérrel foglalkozunk, nem szervezetpolitikával és egészségügygel, a nyugdíjrendszer kérdésével foglalkozunk, hanem olyannal, ami mosolyt vált ki, és szégyenérzetet kelt bennünk, hogy ezzel kell napokat, heteket eltölteni. Ez a szomorú ebben az egészben. A szomorúságot bárhol, bármikor minden postásnak el merem mondani, mert *szomorú vagyok*. A jó dolgunkban, a nagyságunkban, a tekintélyünkben elvagyunk és közben megkeressük azt, hogy miként tudjuk még magunkat más dolgokban is elfoglalni.

– Ez a Postás Szakszervezet mai helyzete. Ez a kérdés többet foglalkoztat bennünket, mint az, hogy mi lesz a 97-es bérfeljesztésünkkel. Többet foglalkoztat bennünket, hogy mi lesz délután négy órakor a Szege 1-ben a munkásgyűlésen. Hogyan kellene nekünk odaérni. De nekünk most itt azzal kell foglalkoznunk, hogy önállóssodok, vagy nem önállóssodok, ATT-ban vagyok, vagy nem vagyok ATT-ban. Bomlasztok, vagy nem bomlasztok. Mikor a szándékot mindenki kinyilvánítja: erős, egységes Postás Szakszervezetet akarunk. Szólaban. Tegnapelőtt itt ebben a teremben mondtam el, hogy valaki említette a Kacsát. Ugyanazt mondom, mint a budapesti rendőrfőkapitány: az áruló köztünk van. Itt van köztünk. Nem a 23-asban, de köztünk! Erről a mai napról, holnap azok is tudni fognak, akiknek nem lenne szabad tudniuk, mert szégyellenie kellene magát az embernek, hogy ezzel a problémával délelőtt fél tizenegytől foglalkozik délután háromig, és azt szeretném kérni tőletek, hogy még maradjunk is egy darabig, mert ha még egy ember elmegy, a mai napunk értelmetlenül válik.

A határozattal kapcsolatosan: vegyük ezt a 30 napot, a többivel maximálisan egyet tudok érteni.

Nem a statikus, mozdulatlan állapotok idejét éljük, ellenkezőleg: felgyorsultak az események, a változások. Aki nem tart lépést velük, az menthetetlenül *lemarad* és *kimarad*, ahogy a Szaknévsor reklámja mondja. Ez egyaránt vonatkozik az egyénekre, a szervezetekre, a struktúrára, de elsősorban a vezetőkre.

Ezerszer elmondott, folyamatosan hangsúlyozott szerepe van a tájékoztatásnak és az *információnak*. Olyannyira, hogy aki visszatartja ezeket, nem él velük, nem használja fel a munkavállalói érdekvédelem javára, az nem egyszerűen kárt okoz, hanem bűnt követ el.

A szakmai felkészültség, a tárgyi tudás mellett felértékelődik a *tisztségviselői magatartás*, a vonzás, a politikai kultúra szerepe, amely ellentmond a kicsinyes civakodásoknak, perlekedéseknek, a bomlasztó torzalkodásoknak, mert ez mellékágyán tereli az energiákat, és csökkenti a tekintélyt. A nagyobb összefüggésekben gondolkodó, toleráns, teljesítményközpontú magatartás viszont növeli az érdekvédők presztízsét, és erősíti a közösség erejét a szervezet egységét.

A szülővessző is törekény egymagában. Kévébe kötve azonban szét szakíthatatlan.

ALAPSZABÁLY-ELLENES, ROSSZ DÖNTÉS

mondja HORVÁTH ÉVA

– Mi a véleménye arról – kérdeztem a Budapesti Postaigazgatóság Alapszervi Titkárok Tanácsának titkárát –, hogy a 70-es Posta szakszervezeti alapszervezete bejelentette *kiválását* az ATT-ból? Ennek tükrében hogyan ítéli meg azt az indoklást, amelyet az alapszervezet titkára a mellékelt interjúban kifejtett?

Tekintettel a téma érzékenységre, *Horváth Éva* azt kérte, hogy *írásban* adhassa közre maga és a testület álláspontját. Tiszteletben tartva az interjúalany igényét, íme az írásos véleményem:

– Megdöbbenéssel vettem tudomásul a bejelentést, miként az Alapszervi Titkárok Tanácsa is. Egyébként a testület tudta meg *utolsóként* a kilépési szándékot, jöllehet úgy lett volna korrekt, ha ők ismerik meg elsőként. Az igaz, hogy *Takács Violetta Rozália* már többször és többféle-képpen próbálkozott, hogy változtasson szb-titkári funkcióján.

Nagyon rossz a kilépés *időzítése* is. Mindig igaz volt, de most különösen, hogy csak *egységes, erős szakszervezet* képes eredményeket elérni. Zajlik a Posta átszervezése. Most azzal kellene foglalkoznunk, hogy miként alakul a dolgozók helyzete, s kiharcoljuk a garanciát a Posta működőképességéhez, és a lehető legnagyobb bérfeljesztést tudjuk elérni. A Budapesti Postaigazgatóságon belül talán a 70-es Postát érinti a *legjobb* az átszervezés. Mindenképpen egységben kellene maradnunk, amíg ez a folyamat lezajlik és kikristályosodik a hivatal szervezete.

Meggyőződésem, hogy a szakszervezeti tagokat az érdekli, hogy a Postás Szakszervezet mit tud nyújtani részükre és nem az, milyen a szervezeti felépítése, az Alapszervi Titkárok Tanácsához tartozik, vagy sem. Megfelelő erőbedobással persze erre is rá lehet hangolni a társaságot. Ez végül is nem lenne baj, amennyiben a valós tények alapján meggyőződhetnénk arról, hogy a kiválással jobban járnának, nagyobb előnyöket élvezhetnének.

Sajnálatos módon, ez nem így van. Amennyiben ez a lépés valóban megtörténik, a hivatal szakszervezeti tagsága csak *rosszul járhat*, mert megindít egy bomlási folyamatot, s ezzel gyengül a Postás Szakszervezet. Nem sikerül semmivel sem többet kiharcolni a 70-es Posta részére, hiszen továbbra is az igazgatóság egészébe illeszkedve születnek meg azok a döntések, amelyek a hivatalt is érintik.

Az Alapszervi Titkárok Tanácsa szinte minden évben foglalkozott a 70-es hivatal küldöttének felvetésével. Igaz, nem minden esetben tudta azokat elfogadni, különösen akkor, amikor nem voltak összeegyeztethető a többi hivatal érdekeivel. Így gondolom, ez így van valamennyi szinten és területen. Nem lesz gazdagabb az alapszervezet, hiszen – az alapszabály szerint – a tagdíjból továbbra sem tarthat magánál többet 60 százaléknál. *Hátrányosabb* helyzetben lesz az alapszervezet, mivel az ATT működéséhez beküldött 13 százalékból minden évben visszajuttattunk segélyre, üdülési hozzájárulásra, illetve az év végén a maradékot, taglétszám-arányosan.

Az ATT 1997. január 9-i ülésén ezeket a kérdéseket mérlegelte. Meggyőző választ szeretett volna kapni az szt-titkártól arra, hogy a tervezett lépése valóban a tagság érdekében történik-e? Meg kellett állapítani a testületnek, hogy ilyen válasz *nem* érkezett. Ugyanakkor felajánlotta a testület, hogy még egyszer fontolják meg a döntést, és maradjon egységes a szakszervezetünk. Igaz, a válasz ott nemleges volt, mi azonban még mindig bízunk a józan megfontolásban.

Az oldalt írta: KÁRPÁTI SÁNDOR

A POSTÁS SZAKSZERVEZET VÁLASZTMÁNYÁNAK HATÁROZATA

1. A Postás Szakszervezet szervezet-politikai bizottságának és elnökségének előterjesztése alapján a választmány megállapította, hogy a Budapest 70. Posta alapszervezete – bár nem kíván a Budapesti Postaigazgatóság Alapszervi Titkárok Tanácsának munkájában részt venni –, a Postás Szakszervezetben belül akarja tevékenységét kifejtetni.

2. Az alapszervezet és a területi középszerv között tartatatlan helyzet alakult ki, amely részben személyes elintézetekre is visszavezethető. Mindezek miatt az alapszervezet és a középszerv közötti együttműködés ellehetetlenült.

3. A kialakult helyzet súlyosságára való tekintettel a választmány felkéri az érintetteket, hogy tanúsítsanak önmérsékletet.

4. A szakszervezeti egység és a nem kívánatos folyamatok megelőzéséért a választmány fontosnak tartja, hogy 30 napon belül – bizottsági és elnökségi előkészítés után – megoldási javaslat készüljön a helyzet végleges rendezésére. Ennek érdekében javasolja, hogy a bizottság a Budapest 70. Posta alapszervezeténél a helyszínen tájékoztódjék a helyzetről, és adjon jelentést. Ezt követően – a lehető legrövidebb időn belül – a Postás Szakszervezet választmánya hozza meg ezzel kapcsolatos döntését.

5. A választmány felhívja a figyelmet, hogy a Magyar Posta Rt-ben végbemenő szervezeti átalakítások – különösen a Budapesti Postaigazgatóság területét érintő szervezeti változások – miatt szükségessé lehet a Postás Szakszervezet alapszabályának módosítása, követve a Posta területén végbemenő szervezeti változásokat.

Budapest, 1997. január 10.

SZOMORÚ VAGYOK MUNDRUCZÓ KORNÉLNAK, a PSZ elnökének a felszólalása a választmány január 10-i ülésén

• Elmondom a véleményemet, miként elmondtam december 12-én is, amikor a bejelentést meghallottam. Az egész úgy személyes kapcsolatot érint. A másik dolog: meg kellett volna tenni 90-ben, 91-ben, 92-ben, vagy amikor a probléma felmerült, hogy működési szabályzatát a Budapesti Postaigazgatóság úgy módosítsa, hogy tegyen különbséget a 40 fős, meg 900 fős alapszerv között. A mechanizmust kellett volna változtatni akkor, ha ezek a konfliktusok jelentkeznek. Jelentkeztek.

A Budapesti Postaigazgatóságon van egy ember, akit úgy hívnak, hogy Takács Violetta Rozália, és van 21 alapszervi titkár. Nem lehet 21 embert arról meggyőzni, hogy ezt mondja, vagy azt mondja, mert vérmérséklete se engedi, hogy azt mondja, amire kérték. Megdöbbenem azon is, amit ma a kézbesítő kollegáknak elmondtam. Ha bizonytalan a lépés, ne tegyen talpam a földre. Álljak meg egy másodpercre, gondolkodjak el rajta, hogy vajon a 21 ember közül mind a 21-nek igaza lehetett, vagy egynek se volt igaza, jól csinálom én, vagy nem jól csinálom? Az a véleményem, hogy visszafordíthatatlan a dolog. Úgy kell döntenünk, hogy lehetőleg ne veszítsünk el egyetlen szakszervezeti tagot sem. Maradjon meg a Postás Szakszervezetért.

Meggyőződésem, hogy ez az egyik lépés várja a következtetést. És a drukkernek a lépéseket. Ezért nem baj, ha lép. A drukkernek nem baj, a Postás Szakszervezetnek baj, mert az egység megreped. Azt azonban a szakszervezetnek nem szabad megengednie, hogy azt mondja: nem léphetsz önállóan. Mert mi az ember reakciója erre? Az nem kellett nektek, tehát elmegyek. Ezt nem akarhatja itt senki. Azt a 30 napos határidőt kellene megtalálni, amíg végleges döntést lehet hozni.

PÉLDÁUL A SZŐLŐVESSZŐ

• Gyakran előfordul, hogy az újságíró látszólag bejezi vállalt munkáit, megírja a cikkeket, ám az a problémakör, amellyel foglalkozott, tovább motoszkál a fejében. Most is így van. Nehezen csillapodnak bennem azok a hullámok, amelyeket, a 70-es Posta alapszervezetének kilépése nyomán szerzett *tapasztalatok* kavartak. Magam is csak akkor juthatok nyugvópontra, ha kiírom magamból ezeket a gondolatokat, hátha hasznosnak bizonyul, segít valakit.

Az természetes, hogy a szakszervezeti tisztségviselőknél – miként a társadalmi, gazdasági, politikai vezetőknek – vannak személyes ambíciói, érvényesülési törekvései. Az erkölcsi, közéleti normák, a közvélemény azonban azt igényli, hogy ezeket mindenki *kordába* tartsa, szabályozza.

A hétköznapi darálóznak keletkezett problémákat, személyes süllyedéseket ne engedjük halmozódni, még kevésbé a szőnyeg alá söpörni, mert ez később megbosszulja magát. A nézeteltéréseket, a konfliktusokat *ott és akkor* kell kezelni, megoldani, ahol és amikor felvetődnek. Nyílt beszéd.

EGY FELMONDÁS TÖRTÉNETE

A Postaautó Miskolc Kft.-nél, 1996. március 6-án a Kft. igazgatója az egyik dolgozóval szemben rendkívüli felmondással élt. Ezt a dolgozó sérelmesnek tartotta, ezért a szakszervezethez fordult segítségért, munkaügyi egyeztetést kért, ami eredménytelenül végződött. A Kft. igazgatójának figyelmét felhívtuk, hogy a rendkívüli felmondása jogellenes. A jogellenesség oka, hogy nem történt olyan mértékű munkafegyverlem sértés, ami indokolná a rendkívüli felmondást, és a vélt fegyverlem sértés után a rendkívüli felmondás nem a törvény által előírt három napon belül történt.

A következőkben a Postás Szakszervezet Jogsegélyszolgálatát kértük a Munkaügyi Bírósághoz küldött beadvány elkészítéséhez, és a sértett ügyének képviseléséhez.

A Munkaügyi Bíróság elsőfokos meghozott ítéletében 1996. május 26-án jogellenesnek mondta ki a rendkívüli felmondást, és az eredeti 5 havi végkielégítést háromszorosára, azaz 15 havira emelte, és elmaradt munkabér címén 87.011 Ft megfizetését írta elő. A Kft. ügyvezetője az ítéletet megfellebbezte, a bíróság másodfokon 1996. szeptember 24-én hozta meg döntését, melyben helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, a kifizetendő munkabér összeget felemelte 191.703 Ft-ra és 20% kamat megfizetésére kötelezte a Kft-t.

Tanulság: – Ha a Kft. ügyvezetője a törvényes felmondással él a kifizetendő végkielégítés járulékaival együtt 185. 873 Ft lett volna.

Váradi József tagozatvezető, SZB-titkár

ISASZEGI CSATA

Réggel nyolckor csörög a telefon, a vezetőkes, véletlenül sem a mobil, amit a fekhelyemtől karnyújtásnyira hagyok. Ilyen szemérmetlen csak isaszegi barátom lehet, aki semmibe veszi újságírói mivelomból fakadó alvási szokásaimat.

– Mondd!
– Tudok egy jó témát a számodra.
– Igen...
– Kirabolták nálunk a postát, és most ezen röhög az egész falu.
– Mi olyan mulatságos ebben?
– Az, hogy a pénz helyett a leveleket vitték el.

Képes vagyok metsző hidegben útra kelní, hogy Melindával együtt lépjünk be az isaszegi postahivatalba. Az épület „modern”, vagyis jellegtelen beton, fém-mel, a bejáratnál néhány lépcső, dupla ajtó.

Igazolványom láttán a postavezető hölgy kedvesen és határozottan megtagad minden információt. Tovább próbálkozom.

– Mikor rabolták ki a postát?
Mosoly a válasz: – Keresse meg Surányi urat az igazgatóságon, csak ő nyilatkozhat.

Helyi rendőrség híján keressük hát a körzeti megbízottat, aki a szomszéd köz-

ségben lakik és éppen nincs fogadóórája... Hogy hol találjuk? Meg nem mondja senki.

Veszek egy képeslapot, hogy legyen nálam dokumentum a faluról, ahol a postások ijedtükben zsákkal dobálják a rablókat, azok meg bízva a jóhiszeműségben, ellenőrzés nélkül odébbállnak vele. Nem adom fel a harcot, csak hagynám üledni a történeteket, de másnap ismét álomból ébreszt Melinda hangja.

– Kiragasztottak egy papírt a posta ajtajára, lemasoltam neked a szövegét:

„1996. november 15-én a Kossuth Lajos út 37. sz. alatti postahivatalban ismeretlen tettes fegyvernek látszó tárggyal a hivatal dolgozóit arra kényszerítette, hogy a hivatalban lévő pénzt átadják.

A hivatalban lévő postai zsákok közül egyet felkapott, az épületből kifutott és ismeretlen helyre távozott.

A zsákban postai küldemények, levelek voltak, értékük ismeretlen.”

A tettest a „vérdíj” ellenére nem fogták el azóta sem, és nem adta fel magát önként, hogy bocsánat, hibáztam, visszahoztam a leveleket.

Ezek szerint bélyeggyűjtő.

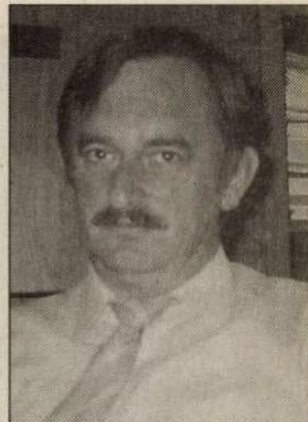
Verrasztó Gábor

AZ ELTÜNT 15 MILLIÓ

Folytatás az 1. oldalról.

Gyimesiné dr. Etsedy Sarolta

Maróti László

ménye – amint azt több száz aláírás bizonyítja; csupán az előírások szigorú betartását kilitásba helyező embereké. Ők ma a Posta érdekében teljesítenek sokkal többet az előírásosnál, ingyen túlórában, túlsúlyos terhek cipelésében és a többiben... Ezeket pedig személy szerint a szakmailag szigorú, de korrekt és emberséges hivatalvezetőért vállalták.

– Ekkor mi történt?

– Az igazgatóság munkavállalói értekezletet hívott össze. Nem helyes, ha a leváltott ember pellengérré állítása a cél, mert az illetőt legalább meg kellett volna hívni erre. Nem jó munkásgyűlést, sértett igazgatói pozícióból indítani, s a leváltást magyarázva, az új embert bemutatva azonnal távozni. Amikor meg akartam érteni, hogy nem az új vezető megtámadásáról, hanem a régi melletti kiállásról van szó, magam lettem a célpont, mint aki gyökeresen félreértelmezi az igazgatóság működését. Több mint érdekes: információt, bizalom hiányában, nem adnak a szakszervezetnek, holott annak vezetőit a dolgozók többsége választja meg, nem csupán a tulajdonos képviselője... Ezután, ha nem is tőlünk, de szerencsétlen módon kiszivárgott az egész az országos, majd a helyi sajtónak, meghozza úgy, mintha egyértelműen a Postáé volna a felelősség. Már hallani a salter mellett: „Persze, ti ezt nem tudjátok megtenni, csak a pénz tűnik el tőletek!” Még egy furcsaság: sokkal kisebb összegek eltűnésekor pénzjutalmat szoktak kitűzni a nyomravezetőnek. Most ez nem történt meg! Az jutott eszembe: biztos-e, hogy a felelősségvontak az egyedüli vétkesek? Vajon nem bonyolultabb-e az ügy, mint amilyenek látszik? Ha pedig most tévedek, előre is elnézést kérek, de úgy tudom, más igazgatóságoknál hamarabb történt meg a helyi szabályozás, nálunk, csupán egy héttel az esetet követően. Az utolsó érdekesség: ekkora összegű kárnál szokatlan, hogy nem a Magyar Posta vizsgálja az ügyet.

Gyimesiné dr. Etsedy Sarolta igazgató csak azzal a feltétellel nyilatkozott a Postás Dolgozóknak, ha lapunk leközl az ügyvel kapcsolatban két dokumentumot is.

– Igen, mert szeretném, hogy ha ezzel a témával foglalkozni kíván a Postás Dolgozó, akkor az olvasók teljes és hiteles képet kapjanak – mondja az igazgató. – De a dokumentumok előtt lássuk a tényeket! 1996. november 28-tól megszűnt a Magyar Nemzeti Bank Békés megyei Igazgatósága, ezért a Szeged 1-es posta vett fel pénzt a szomszédos megyei posták, így Békéscsaba és Orosháza ellátására. Ezért az ellátmányért mentek december 3-án a Szeged 1-es postáról az MNB Szegedi Igazgatóságára egy Mercedes páncélautóval. A postára visszatérve kiderült, hogy 15 millió forinttal kevesebb van az egyik zsákban. A hiányt haladéktalanul jelentették igazgatóságunknak, mi pedig azonnal tájékoztattuk a rendőrséget, amely rögtön megkezdte a nyomozást. Mi hasonló gyorsasággal megindítottuk az igazgatósági vizsgálatot. A sikasztás elkövetőjét megtalálni a rendőrség dolga, de segítjük a munkájukat, a saját vizsgálati anyagunkat átadjuk nekik.

– Változott-e valami azóta a pénzállítás körülményeiben?
– Anyai a változás, hogy azóta a Szeged 1-es posta pénzátvétele szabályos lett. Ma már egyébként, ahogy azt korábban szabályoztuk, a szükséges aláírásbejelentések hatályossá válását követően Békéscsaba és Orosháza posta saját maga veszi fel a pénzállatmányát az MNB Szegedi Igazgatóságán.

– A tsz-titkár hiányolta a hiteles tájékoztatást erről az ügyről, amelynek utóbb munkajogi következményei voltak.

– Bűncselekményekről és technológiai szabályok be nem tartásáról nem kell a szakszervezetet tájékoztatni.

– Igen, de itt például elbocsátásokra is sor került!

– Nem olyan munkaviszony-megszüntetés történt, amelyről a szakszervezetet tájékoztatnunk kellett volna.

– A szakszervezeti titkár viszont éppen az ismerethiánnyal magyarázza, ha esetleg téves információk alapján alkotott képet az eseményekről. Ön azonban úgy gondolja, hogy a szakszervezetnek ebben az egész ügyben nincs is szüksége információkra?

„Tisztelt Igazgató Asszony!
Szeged 1 Megyeszékhelyi Postahivatal dolgozói az alábbi kezdeménnyel fordulunk a Tisztelt Igazgató Asszonyhoz.

A hivatalunknál előfordult jelentős összegű hiánnyal kapcsolatban hozott döntését, nevezetesen a hivatalvezető megbízatása lejárt és azt nem kívánja meghosszabbítani, kérjük felülvizsgálni és megváltoztatni szíveskedjék.

Ezúton szeretnénk kifejezni nemtetszésünket a döntés ellen és kiállításunkat a hivatalvezető mellett!

Úgy ítéljük meg, hogy a hivatalvezető évek alatt bizonyította rátermettségét a vezetésre, gazdasági eredmények mellette szólnak, amit bizonyít a legutolsó minősítő ellenőrzés is mely közel 90%-os lett.

Egyéni munkáját 1996 évben igazgatói dicsérlettel ismerték el. A konkrét ügyben nem merült fel biteli érdemlő adat a vezető tevékenységével kapcsolatban, ami közzehatott a biányi bekövetkezésében.

Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy az Igazgatóság utólagosan szabályozta a területet, a tevékenységet és a Vezérigazgatóság valamint az igazgatósági mulasztás miatt a hivatalvezetőt kívánják felelőssé tenni!

Hivatalunk a normaszertinti létszám felöltöttség alatt dolgozik, a szabályozás tekintetében utólagosan történik intézkedés, a felelősség megállapítása pedig a hivatalra út vissza!

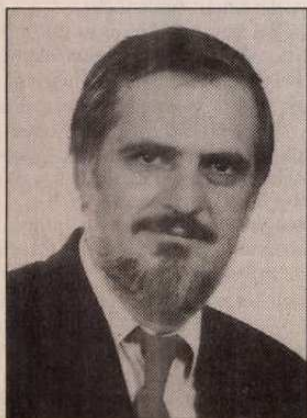
Amennyiben a Tisztelt Igazgató Asszony nem másítja meg korábbi döntését, úgy mi a Szeged 1 dolgozói csak a technológiai utastásban, Postai szabályzatban rögzített módon és az előírt normáknak megfelelő létszám felöltöttséggel vagyunk hajlandók dolgozni.

A fenti levelünk egy-egy példányát egyidőben megküldjük a Magyar Posta vezérigazgatójának és a Postás Szakszervezet elnökének.

Nem riadunk vissza a nyilvánosságra hozataltól sem!
A levél tartalmát egyetértve aláírásunkkal igazoljuk.

Szeged, 1996. december 27.” (Négyszáznegyven dolgozó aláírása)

Fodor

MIT AKAR IGAZÁBÓL A MUNKA-VÁLLALÓ?

Információk,
oktatás,
segélyezés

Dr. Horváth István új ember a területi titkárok között. Nemrég került a Titkárok Területi Tanácsa élére. Sopronban. A postás családból származó, 42 éves jogtanácsos mit tart ma fontosnak a munkavállalói érdekvédelemben?

– 1985-ben kapcsolódtam be a Magyar Posta Rt. Soproni Igazgatóságának szakszervezeti munkájában, ahol megválasztottak az szb. tagjának. Ez a státusz folyamatos volt 1992-ig. Ezután koptáltak szb-titkárnak, amelyet 1995-ben választással megerősítettek. Kooptálással kerültem a Titkárok Területi Tanácsának élére, s jelenleg is titkárként tevékenykedem, január 1-jétől függetlenítették. Együttal a Postás Szakszervezet elnökségének és választmányának is tagja lettem.

Arról is beszélnem kell, hogy 1993-ban beválasztottak a posta-igazgatóság üzemi tanácsába, majd elnöke lettem az út-nek, 1996 december elején, s így most egyszemélyben töltöm be a két funkciót. Mint út-elnök, tagja vagyok a központi üzemi tanácsnak is.

– Milyen belső indítékok adtak inspirációt e tisztségek vállalásához?

– A szociális érzékenységet említeném elsőként. Mindig hajtott a vágy, hogy az emberek egyéni és csoportos érdekei kifejezésre jussanak és megoldódjanak. Jogászként is arra törekedtem, hogy kevesebb legyen a jogsérelem és érvényesüljenek a jogszabályokba foglalt elvek és célok, a munkavállalók érdekében. Ezt minimális követelménynek tekintem.

A másik fontos tényezőnek azt tartom – s ez jelenleg is nagyon aktuális –, hogy megőrizzük a dolgozók egységét, ne forgácsolódjanak szét az erők, mert akkor semmit nem tudnak elérni a munkavállalók. A szétaprózódás, a megosztottság ugyanis a munkálatoknak kedvez.

– Mihez lesz elég az eddig szerzett tapasztalat?

– Az induláshoz. Ahhoz, hogy a jelenlegi tisztségeimben megfeleljek a várakozásoknak és az önmagam támasztotta követelményeknek. Igyekszem változtatni az eddig észlelt hiányosságokon. Ezen elsősorban az információk áramlását, kezelését értem. Pontosabban azt, hogy felülről lefelé nem csurog le minden lényeges információ, noha az utóbbi időben javulás érzékelhető.

A MEGFÜRDETETT ÚJSÁGOS

Csorna egyetlen Rábahír Rt. tulajdonú pavilonjában Nyerges Zoltánné árusítja az olvasnivalót:

– Igaz, hogy nincs más Rábahíres, de egyeduralkodó nem vagyok, vállalkozók jelentik a konkurenciát. Ellenük nincs más fegyver, mint a kedvesség. Beszélgetek a vásárolókkal, megismerem az igényeiket, amit igyekszem kielégíteni. Volt rá példa, hogy a keresett újságot a saját költségemen megszereztem, így a vevőből törzsvásárló lett, minden lapját nálam szerzi be. Ez mindkettőnknek jó. Sokat segít, hogy régi csornai lénem, s a korábbi munkahelyemről sokan ismernek, ez az ismeretség stabil vevőkört jelent.

– Miért lett éppen újságos?

– Talán véletlen. Néhány éve megbetegedtem, leszálalkoltak. Másfél év rokkantnyugdíj után lettem munkaképes, viszont munkanélküli. Amikor ez a lehetőség adódott '95 szeptemberében, habozás nélkül megpályáztam.

– Könnyű volt belejönni?

– Nem ismertem túl sok lapot, állandóan bújtam őket, hogy melyik milyen témakörrel foglalkozik. Fokozatosan mind megismertem, már számítástechnikából is „perfekt” vagyok. Tudom, mit kell ajánlani.

– A „kötelezőn” túl mit olvas szívesen?

– Természetesen a női lapokat: Tinát, Nők Lapját, Meglepetést, és a férjemmel

és fiammal együtt lelkes olvasói vagyunk a horgászattal foglalkozó sajtónak. Nálunk mindenki pecás. A férjem elcsalt horgászni, és egy hatalmas ponty szó szerint megfürdetett. Akkor kapott el a szenvedély.

– Országos jelenség, hogy az árbevétel stagnál, esetleg nő is, de az eladott példányszám csökken...

– Ez gond. Jövedelem-növekedést csak az eladott példányszám megtartásával, vagy növelésével lehetne elérni, hiszen a jutalék százaléka nem emelkedik. Én mindent elkövetek, de a fizetőképesség helyzete gátolja törekvéseimet. Ezt a kiadók is érezhetik, játékokkal, pályázatokkal, nyereményekkel próbálják olvasóikat megtartani. Úgy tűnik, egyre kevesebb eredménnyel. Még mindig az ifjúságot lehet vásárlásra készíteni, mint ahogy a BRAVO teszi az ajándékaival.

Fodor

NYOMÁBAN

A fent idézett levélre kénytelen voltam két munkahelyi értekezleten, több száz dolgozó jelenlétében reagálni, miután a levél az érintett dolgozókat felretájékoztatta, és azt a látszatot keltette, mintha a vezérigazgatóság és az igazgatóság a saját felelősségét elhallgatva, igazságtalanul vonta volna felelősségre a Szeged 1-es posta vezetőjét. Szeretném, ha a fenti levélre adott válaszomat is közölnék! Nem akarom azonban ennek a válaszelevélnek azt a részét közzétenni, amely a postavezető munkájában tapasztalt, a vizsgálat által feltárt konkrét hiányosságokat részletezi. Ehhez csak annyit fűzök, hogy munkaügyi intézkedésem arányban állt a feltárt vezetői hiányosságok súlyával. Úgy érzem, ezek a részletek az érintett vezetőn kívül csak azokra a dolgozókra tartoznak, akik a szakszervezet által kezdeményezett levelet aláírták és közvetlenül érintettek voltak vezetőjük személyének megváltozásában. Ezeket a feltárt konkrét hibákat és mulasztásokat a Postás Dolgozó hasábjain azért sem kívánom közzétenni, mert postai biztonságot érintő körülmények nyilvánosságra hozását jelentenék, márpedig nincs kizárva, hogy a Postás Dolgozó nemcsak postás dolgozók kezébe kerül. Az említett két munkahelyi értekezleten tehát a következő választ ismerttettem:

Tisztelt Munkatársaim!

Önök, a Szeged 1. Posta, valamint Szeged 1. Posta körzetbeli hivatalainak dolgozói aláírásukkal hitelesítették Gilicze Antalné által a Postások Szakszervezete Szeged Körzeti SzB feladású, azonban névtelenül megküldött kezdeményezést, amelynek célja, hogy Rácz Lajos hivatalvezető őrrel kapcsolatos munkaügyi intézkedésemet felülvizsgáljam, és döntésemen változtassak.

A vezetői megbízások kiadása, visszavonása, illetve a megbízások lejárta esetén új munkakör felajánlása munkáltatói jogkörömből származó kizárólagos jog, amelynek gyakorlását szakszervezeti tisztségviselői kezdeményezés, illetve munkahelyi kollektíva által kifejezett együttesítés nem befolyásolhatja.

Személyi döntésem alapját bizonyított, konkrét és nagyon komoly szakmai tények képezik, amelyeket most annak ellenére szeretnék röviden Önök elé tárni, hogy ez csak a munkáltatóra és az érdekelt munkavállalóra tartozna.

Azonban Önök információ hiányában egy olyan valótlan állításokat tartalmazó levelet írtak alá, hogy úgy érzem, joguk van megismerni, és nekem kötelességem Önökkel megismertetni azokat a vezetői személyéhez kapcsolódó vizsgálati megállapításokat, amelyek az Önök munkahelyén 15 millió forint hiány keletkezési körülményeinek vizsgálata során feltárára kerültek. Egyúttal ragólok a levélben közölt valamennyi „megállapításra”, mely megállapítások leírójának szakmai alaposságát és tudását, vagy hitelességét most nem kívánom minősíteni, a tények megismerése után Önök ezt biztosan megteszik!

1. A levél azzal érvel, hogy a Szeged 1. Posta gazdasági eredményei jók, a legutolsó ellenőrzés közel 90%-ra minősítette a posta munkáját, a postavezető 1996-ban kitüntetésben részesült.

a) Valamennyi posta gazdasági teljesítményének objektív mércéje az, hogy mennyiben felel meg a tárgyévi érdekeltségi rendszerben pontosan meghatározott gazdasági és minőségi mutatóknak, valamint a posta vezetői milyen mértékben teljesítik a személyükre egyénileg megállapított szakmai feladatokat.

A Szeged 1. Posta vezetői – és ezáltal dolgozói is – a kitűzött és tényyszerű adatok alapján objektíven értékelt minőségi-, gazdasági mutatóit, illetve szakmai feladatait 53%-ban teljesítették, mely teljesítmény alapján történt az Önök jutalmazása is. Nem kívánom hangulatukat azzal befolyásolni, hogy elmondjam, mennyi jutalmat kaptak ugyanezen tárgyilagossági kiértékelés alapján 100%-os gazdasági-, minőségi és szakmai eredményeket elért postások dolgozói.

b) Ezen értékelés alapján is természetes, hogy valótlan az az állítás, miszerint Rácz úr 1996-ban igazgatói dícséretben részesült.

c) Igaz, hogy az 1996. november 25-27. között lefolytatott kezelési ellenőrzés a posta munkáját 89%-ra minősítette. Azonban úgy vélem, hogy a számok mögött a 13 pontban összefoglalt lényeges megállapításokat lenne célszerű megismerniük. Ezek közül is kiemelkednek a Szeged 1. Postához érkezett készpénz-beszolgáltatások vonatkozásában feltárt szabálytalanságok.

A vizsgálatot végző biztosok már ekkor megállapították, hogy az érkező készpénz-beszolgáltatások, valamint zsákos befizetések zsákjai több esetben nem voltak szabályosan lezárva, ennek ellenére a befizetéseket elfogadták, és az ilyen zsákokat beküldő postákat nem is értesítették. A szabályos lezárás megkövetelését és az erre vonatkozó oktatást a kezelési megállapítások első pontjában az ellenőrzést végzők elrendelték, amelyről a Szeged 1. Posta vezetői azonnal tudomást szereztek.

Ilyen súlyú és jellegű igazgatósági ellenőrzési észrevétel számomra felveti az érintett vezetőkkal szemben annak elvárhatóságát, hogy a pénzkezelés valamennyi területén, így a banki ellátmányfelvelet területén is ellenőrizték a pénzátvétel szabályszerűségét, különösen akkor, amikor az ellenőrzést követő időszakban Békéscsaba 1. és Orosháza 1. posták Szeged 1. Posta útján kerülnek pénzeltetésre, amely önmagában a pénzfelvétel volumenét jelentősen megnöveli.

2. A konkrét ügyben Rácz úr tevékenységével kapcsolatban az igazgatósági vizsgálat az alábbi hiányosságokat, illetve szabálytalanságokat állapította meg:

(Sajtóban nyilvánosságra nem hozható rész!)

Tisztelt Munkatársaim!

Megértem, hogy a történetek felkavarták az Önök hangulatát. Tizenöt millió forint „eltűnése” rendkívüli eset, amely súlyos erkölcsi és pénzügyi veszteséget okozott a postának és valamennyi postás dolgozónak. Aláírásukból úgy tűnik, ennek súlyosságát kevésbé mérlegették.

Bízom abban, hogy a hiányos információk és elferdített tények alapján, szubjektív szempátiakeltó akciónak engedelmességét kialakított véleményüket a fenti tények ismeretében átértékelik és megértik, hogy munkaügyi intézkedésemet nem módosítom!

Újlaki-Vázt László

Rebesgetik,

● hogy az igazgatónó valami ilyesmit gondolhat: Minek üti bele a szakszervezet az orrát olyasmibe, amihez semmi köze, azaz a rosszul dolgozók megbüntetésébe?! Miért csinál ott gondot, ahol nincsen?!

● hogy az igazgatónó a pénz eltűnését követően példát akart statuálni. Ezért visszamenőleg olyan – kisebb és nagyobb szabálytalanságokba is belekötött az 1-es hivatalban, amik fölött addig elsiklott. Igaz, nem tehette meg, hogy a lezáratlan nyomozás közben a sikkasztásra hivatkozva helyettesen át vagy rúgjon ki embereket, vonja meg az utolsó pillanatban mások prémiumát. Mindenestre – nyilván nem is annyira indulathóból, sokkal inkább elrettentésül – kollektív megtorlás folyik...

NESZMÉLY - POSTA A GÖDÖRBEN

Neszmély 1500 lelket számláló település Komárom-Esztergom megyében. Valamikor a szerzetesek szőlőt telepítettek a falut övező dombokra, messze földön híres bor termelt itt. A neszmélyi bor ma sem rossz, csak a hírebből veszített, a minőségéből nem. Ha Komárom felől jövünk, szinte észre sem vesszük, hogy Dunaalmásról Neszmélyre értünk, a két falut mindössze a települések nevét jelző tábla választja el. Egykor Almásneszmély néven egyesítették is, de az itt élők nyomására a rendszerváltás idején ismét önállósodtak. Dunaalmás szomszédsága a neszmélyi posta forgalmán is érződik.

- Dunaalmás innenső feléről közelebb van ez a hivatal, mint az ottani, ezért sokan járnak át ide - mondja Major Krisztina, a hivatal megbízott vezetője - közönséges levélből 278-at veszünk fel havonta, átlagosan 165 ajánlott, 84-87 légi- és expresszlevél fordul meg nálunk. 10-15 csomagot küldenek havonta, de az érkezőké ennél sokkal több, ugyanis a csomagküldő szolgálatoktól egyre többen rendelnek.

- Vannak itt nagyobb levélforgalmú vállalatok?

- A borászat, a polgármesteri hivatal elég sok levelet ad fel, van néhány kisebb vállalkozó is. A kézbesítőkkel együtt dolgozunk, sajnos szinte egymás nyakán ülünk, olyan kicsi a hely.

Valóban. Az épület talán vályogból készült, az öregek sem emlékeznek, mikor épülhetett. A házikó előtti út a sok évtized alatti újabb javítási réteg miatt egyre magasabbra került, ezáltal a házszor, így a posta is relatíve mélyebbre, úgyiszlóván a gödör-

be jutott. Itt dolgozik mintegy 20 négyzetméterre Major Krisztina, hatórás kolléganőjével és a két kézbesítővel. Az ügyfelek számára fenntartott helyen jó, ha három ember elfér.

- Ha több csomag jön - folytatja Major Krisztina -, talán nevétségesen hangzik, de a WC-t nem tudjuk használni, mert egyszerűen megközelíthetetlen. Ez lenne a kisebbik baj, Valami gond lehet a kéménnyel, mert állandóan fáj a fejünk. Az ügyfelek mondják, hogy szengáz van, olyankor szellőztetünk. Hétvégén, munkaszüneti napokon sohasem fáj a fejünk, csak itt. Várjuk a kéményseprőket, vizsgálják meg, esetleg tisztítsák ki - bár egyszer már javasolták, hogy új kéményt építtessünk. De nem a postáé a ház, csak béreljük.

- Ettől függetlenül hangulatos egy ilyen öreg parasztház... - kockáztatom meg, de rögtön meg is bánom.

- Hangulatos? Folyton attól rettegek, mikor dől a fejünk. Amikor a plafon már-már leszakadt, a tulajdonos funélemez eszkábált oda. Most legalább nem látjuk, mi fog ránk esni lemezestől. Érdemes lenne egy műszaki vizsgálatot elvégeztetni, hogy tudjuk, jogosak-e az aggodalmaink. A korábbi vezetők szorgalmazták az igazgatóságnál egy új posta építését, vagy egy másik ingatlan vásárlását, de eredménytelenül.

- Akkor nincs megoldás?

- Én úgy gondolom, ez nem egyedül a mi ügyünk. A falu lakóinak, az önkormányzatnak is fontos, hogy itt egy jól működő, biztonságos hivatal legyen.

- Erről jut eszembe: más tekintetben biztonságos a posta?

- Igen, amit el kell zárni, ha nehezen is, elzárjuk a páncélszekrénybe, és nemrég korszerűsítették a riasztórendszer.

A posta, mint szolgáltató szervezet, egyre korszerűsödik: van már számítógépünk, de egy újabbat már nem tudom hová helyezni el. Nem győzőm eleget mondani, a legnagyobb gond a helyhiány.

- Ez az egyetlen vágya, hogy több legyen a hely?

- Lenne azért más is. Látom, milyen túlterheltek a kézbesítők. Az ötvenöt évesek betegállományban töltik az év nagy részét. Embertelen dolog szakmák szerinti differenciálás nélkül 62 évre emelni a nyugdíjkorhatárt. Ők egyesített kézbesítők, mindent ők visznek ki, a két település határán érdemes lenne egy hírlapos pavilont felállítani, sok terhet levenne a vállunkról.

- Mik a terve? Mit vár a munkáltatójától?

- A Tata 1. sz. hivatalból jöttem megbízott vezetőnek másfél évvel ezelőtt. Mivel helybeli vagyok, szívesen maradok, ha a feletteseim is úgy gondolják. Nem vagyok „lázadó” típus, teszem a dolgomat, még a bérem miatt sem szóltam soha a főnökeimnek, de szeretnék tanulni, postás szeretnék maradni.

- A neszmélyi posta kimászik egyszer a gödörből?

- Hiszem, hogy igen, de ehhez az önkormányzat, a polgárok, az itt dolgozó vállalkozók és a posta összefogására van szükség. Erre már volt példa más településeken. Nálunk miért ne történhetne meg?

Fodor Zsolt Barnabás

Major Krisztina

A háznak csak egy része a posta

SZEXET A LENGYELNEK!

Oroszlányon a postahivatal oldalsó falához simulva áll a 'BUVIHÍR pavilonja, ahol 1992 óta dolgozik Nagy Albertné.

- Munkanélkülíből lettem újságos, hamar beleszoktam. Tanulmányoznom kellett a lapokat, hogy egyáltalán tudjam, mit árulok. Oroszlány bányászváros, el lehet képzelni, hogy az iparág hanyatlása, válsága mennyire érezhető nálunk is. Csökkenő tendenciát mutat a darabszám is, a bevétel is. Általában a női lapok mennek jobban.

- Más nem is meg?

- Dehogynem! A drágább lapok elég jól fogynak. A Lakáskultúra is csökkent, de még mindig elég jó, a szex-lapoknak viszont stabil vevőköre van.

- A munkanélküliség érdeklődőbbé tette a bányászokat?

- Nem a munkanélküliek, hanem a még mindig itt tevékenykedő lengyel és román bányászok érdeklődése erős. Az ÖKM volt a kedvenc olvasmányuk, de a legutóbbi áremelés után most a Tutti-Frutti a keresettebb.

- A város nem éppen közbiztonságáról híres...

- Lopták is a lapokat rendszeresen, már nem merek kívül elhelyezni semmit. Szerencsére betörés nem volt, csak a kísérletig jutott el egy gazfickó. Talán megzavarták.

- A megyei lapokat keresik?

- Az új megyei napilap megjelenése nem rendítette meg a 24 Órát. Aki szidja a régit, az is nehezen szánja rá magát a váltásra. Megszokás, hagyomány, marad a régi olvasótábor.

- Milyen kívánsága lenne?

- Legyen sok lap, nagy forgalom, kevés remittenda, és magasabb jövedelem. Ha lehetne, változtatnék a pavilonon, hogy mindent be tudjunk mutatni, egy nagyobb ablak a vásárlóval való kapcsolatteremtés miatt lenne fontos.

(Képünkön Nagy Albertné és 4 órás társa Molnár Csabáné)

Fil-

VOLT EGY TÉL...

Mint egy évvel ezelőtt az igazi, meglehetősen barátságatlan, mondhatni „morcós” arcát mutatta az idei tél is. Közlekedést lassító-bénító ködök, ismétlődő ónos esők, havas esők, síkosság, dermesztő fagyok, kiadós havazások jellemezték - most már mondhatjuk múlt időben talán - idei telünket, melynek zordságára sokáig emlékezni fogunk még.

Persze tudjuk, mint minden évszaknak így a télnek is megvan a maga szépsége, varázsa. Meleg szobában töltve a napokat, havas sportokat űzve, a téli táj szépségeiben gyönyörködve - mindenképp! Csak

hogy, mi, akiknek szolgáltatást kell nyújtaniunk az esztendő minden napján az évszakok időjárási szélsőségeit is vállalva, nos, mi nem e „szébbik” oldalát éreztük, éltük át az idei télnek sem.

Ködben, ónos esőben, csikorgó hóban, hidegben, jeges utakon, olvadó latyakban tettük dolgunkat a posta hatalmas „fedetlen gyáruvárának” dolgozói, de a fűtött munkahelyeken, termekben lévő is átéltek az idei tél úgymond „kedvezőtlen hatásait” valami módon. A rossz közlekedési viszonyok miatt lassult a közúti szállítás, olykor késtek a postavonatok, de a nehéz napokon gon-

dot okozott a pusztá munkabajlás is sokunknak. Az időjárás zordságát is vállalva a postának szolgáltatást kellett nyújtania e kemény téli hetekben is.

A hátunk mögött lévő téli hetek egyszerű emberi történeteiről, helytállásáról - nyilvánvaló - példák sorával szolgálhatnánk. Nehezen túljutva, immár a tavaszt várva jó tudni, hogy a mostani tél „kihívását” vállalva - tisztségtől, beosztástól, munkakörtől függetlenül - mindannyian részesei lehetünk e helytállásnak.

Volt egy tél... Ember próbáló kemény tél!

Jandó István

A POSTA AZ ALVILÁG ÁLLANDÓ CÉLPONTJA

A jelen történései sajnos gyakorta mutatják, a múlt meg szinte megszámlálhatatlan példával bizonyítja, hogy a posta állandó célpontot jelent az alvilágnak. A posta elleni bűncselekmények tekintélyes részét nem is elvetemült idegen személyek követték el, hanem gyakran belső, bizalmi emberek, a posta alkalmazottai közül. Akadtak olyan postások, akik társtettesekként szerepeltek egy-egy postarablásban. Ugyanakkor szerencsére az is igaz, hogy a posta hűséges alkalmazottai számos esetben testi épségük, sőt életük kockáztatásával, vagy feláldozásával akadályozták meg egy-egy postarablást. Ez alkalommal az igazság mindkét oldalának a bemutatására idézünk példákat.

Kezdjük mindjárt a budapesti Főposta kárára 1884-ben elkövetett 240 000 forintos lopással, amely nemcsak magyarországi, de európai bűnügyi szenzációt is jelentett. A tettesek a hatalmas összeget a 38 kilós vaskazettával együtt lopták el. A rendőrség 75 városba küldött táviratot, s minden erejét bevetette a tettesek elfogására. Ez csak 11 év után sikerült. Pedig a nyomravezetőnek akkor szokatlanul nagy összeget, 3000 forintot ígértek.

A kor kiemelkedő tehetségű nyomozói: *Bérczy Béla* és *Zsarnay Győző* révén végül a nagy postai lopás titkának rejtélye 1895-ben megoldódott. Kiderült, hogy a kéttágú banda főkolomposa házon belüli ember, vagyis postás volt, aki tudta, mikor kell és érdemes a lopást elkövetni. Nevét azóta már megismerhette a világ. *Csombor Imréné*ek hívták, aki a Zsibárus (ma Párizsi) utcai főposta alkalmazottja volt és a nagy lopást régi cimborájával, *Supisics Józseffel* követte el.

A nyomozás során a titok minden részletére fény derült, arra is, hogy a lopott pénzből több, mint 80 000 forint a Duna fenekére is jutott. Anélkül, hogy az ügy részleteiben elmerülnénk, érdekességként még annyit, hogy a lopás társtettesét, Supisicsot, mivel osztrák állampolgár volt, a bíróság hosszú börtönbüntetésre ítélte, ugyanakkor a postás, Csombort magyar állampolgár lévén, az ügy elévülése címén felmentették.

Ez két dologra is példa: egyrészt, hogy megesett már akkor is amikor az igazság felett győzött a jog, másrészt pedig az, hogy volt, amikor az osztrák állampolgárság a magyar állampolgársággal szemben hátrányt jelentett.

Az 1900-as évek elején ugyancsak világszenzációnak számított, amikor egy

jólszituált postatisztviselőnő, *Liptai Lipták Irén*, a Bercsényi utcai posta alkalmazottja nagyszegű sikkasztással károsította meg a postát.

Lipták Irén sikkasztása azért is nagy szenzáció volt – és bekerült nemcsak a hazai, de a nemzetközi kriminálhistoria lapjaira is –, mert a fiatal és intelligens postáskisasszony egyben ismert színházi drámaíró is volt. A „Végzet” c. drámáját abban az időben több vidéki színház is játszotta, a „Ketten egyedül” c. színdarabját pedig a Vígszínház készült bemutatni. De volt külföldi sikere is, hiszen a „Der Jockey” c. darabját Berlinben a Deutsches Theater tűzte műsorára. A tehetséges hölgy azonban ennyi sikerrel nem érte be. Postatisztviselőnként csúnyán megbotlott és miután az elsikkasztott összeget szembrevágta, megszökött, s nyomozói bravúrral, külföldön fogták el.

A rendőrségi elszámoltatáskor a jómódú nő a lopásnak nem tudta magyarázatát adni. Hogy mire kellett a pénz? Drága könyvekre és festményekre. Egyébként nemcsak a sikasztási ügy volt különleges, hanem a letartóztatott hölgy kívánsága is. Ugyanis azt kérte, hogy a már idézett darabját a Vígszínház a főtárgyalás napján mutassa be. A sors érdekes fintora, hogy a színház a kérésnek eleget tett.

A történet érdekességéhez tartozik, hogy amíg a rács mögött ült, „Fogházi aforizmak” címmel könyvet írt, ami a könyvpiacon sikert aratott. Amikor a főtárgyaláson a vádlott énekelni és táncolni kezdett, elrendelték elmeszakértői vizsgálatát, s kiderítették, hogy a hölgy elmebeteg. Így aztán tébolydába került és ott is halt meg.

A posta belső tolvajai közül a nyilvánosság körében ugyancsak az 1900-as évek elején sokáig emlegették *Falkay László* pénzespostást. Neve gyakran szerepelt a hazai kupléirodalomban, az aktuális történetekre mindig gyorsan reagáló ligeti dalokban és a ponyvairadalomban is. Nos, Falkay a Váci úton volt kézbesítő és 36 000 koronával lépett le. Egy ideig vidéken bujkált, azután kivándorolt Amerikába. Az Újvilágban nem volt szerencséje. Elkövette azt a hibát, hogy New Yorkból levelezőlapot írt a családjának. Ez volt az a banánhéj, amin elcsúszott. Ezzel ugyanis leleplezte tartózkodási helyét. Így a magyar rendőrség kérésére az amerikai hekusok elfogták, a posta meg kifizette a kiadatáshoz szükséges össze-

get, s ezek után hazahozták és bíróság elé állították.

Míg a postai belső szarkák súlyos anyagi és erkölcsi károkat okoztak, illik arról szólni, hogy a hűséges postai dolgozók milyen keményen és becsülettel helytálltak a nemegyszer véres bűncselekmények elkövetőivel szemben is a postahivatal védelmében 1909-ben a székesfehérvári vasútállomás postahivatala volt véres bűncselekmény színhelye. Egy téli éjszaka álarcos, revolveres bandita hatolt be a hivatalba. A gonosztevő *Kiss Zoltán* postai ellenőrt, aki a rablást megpróbálta megakadályozni, lelőtte, két postai altisztet pedig súlyosan megsebesített. A kialakult élet-halál küzdelemben végül a rablót egy vasdoronggal leütötték és szörnyethalt. Kiderült, hogy a bandita *Kern István*, az aszódi javítóintézet altisztje volt.

Különösen gyakoriakká váltak a posta elleni fegyveres rablótámadások a nagy gazdasági világválság éveiben. Csak néhány példa közülük: 1931. december 4-én, Újpesten, a Mária utcai 5-ös számú postahivatalban két suhanc pisztollyal kísérelt meg postarablást. A 76 éves postamester egyedül volt a helyiségben, de a két támadótól mégsem ijedt meg. Előrántotta revolverét és lőtt. A két pénzéhes rabló berezelt és elfutott, de a járőrelők rendőrkézzre adták őket.

1932. december 29-én, az Aréna úti 76-os postahivatalban egy álarcos bandita, az esti órákban két postáskisasszonyt fegyverrel kényszerített a pénztár kiürítésére. 5000 pengőt zsákmányolt, de nem sokáig örülhetett, mert a hölgyek kitűnő személyleírása alapján hamarosan elfogták és a bíróság 6 évi fegyházbüntetésre ítélte.

1933. márciusában a vécsei postahivatalban jótudott le egy kegyetlen, véres dráma. Az éjszakai órákban *Máté István* betörő, egy szomszédos üzleten át, falbontással hatolt a postára. *Kiss Kálmán* postai tisztviselő észrevette a rablót és rávetette magát. Az elszánt bandita revolvert rántott, és agyonlőtte a hivatali védelmező fiatal tisztviselőt. A gyilkos gonosztevő mégsem juthatott hozzá a zsákmányhoz, mert a lövés zajára két portyázó csendőr a helyszínen termett. A bandita rájuk is tüzel. Golyói ezúttal nem találtak, de a csendőrök válaszlövései igen. A rabló a helyszínen meghalt. Társa, a külső figyelő egyelőre elmenekült, de két nap múlva Vácon elfogták.

Csengeri Hajdu Sándor

Egy elfelejtett postabetörés-sorozat...

AZ AMATŐR „MACKÓSOK”

A monori kapitányság bűnügyi helyszínelője Sülysápra tartott. A bűncselekmények után hátramaradt helyszín vizsgálatát egyedül végzi a kapitányság területén, így volt ideje unatkozni vezetés közben. Hiába kereste a magyarázatot arra, hogy miért éppen azt a hátsó utat választotta, amerre a madár sem jár, pláne ilyen csöndes nyári éjszakában. Úri község az összes izgalmat egy róka megjelenése jelentette az út szélén, de az is ijedten ugrott vissza a fény láttán. Hamarosan ismerősnek tűnő autót tűnt fel a távolban. Ahogy egyre közelített, felismerte: egy körözött autóról van szó, de a benne utazókra is fáj a foga a nyomozóknak. Rádió hiába kért segítséget a legközelebbi járőről, mert a Lada kb. 10-15 perc múlva tud csak ideérni. Ez az idő veszélyessé teheti az elfogást, ezért „elövette” a legfeljelmesebb hangját és szolgálati fegyverét. Ez utóbbit jól meglöbálta!

E találkozóra később a betörők csak úgy emlékeztek, hogy egy ember azt ordította, hogy „rendőrség”, s fegyverrel a kezében kiparancsolta őket az autóból és egészen addig feküdtek a földön, míg „igazi” rendőrök nem jöttek.

Mindez 1992. nyarán történt...

Egy betörőbrigád után hetek óta nyomoztak, mert sejtésük szerint, sok más betörés mellett, ezidáig hét postahivatalba törtek be az illetékeségi területükön. Minden igyekezet és próbálkozás kudarcot vallott, így párokat alkottak és négy éjszakára összeköltöztek, egy-egy postahivatal mellé.

A matracokon és hálósákokban töltött éjszakák emlékeztetések maradtak, hiszen minden éjjel meg kellett küzdeniük a környékbeli kutyákkal, a szemfüles szomszédokkal, akiknek az igazolvány felmutatása után is csak nehezen sikerült elmagyarázni, hogy mit is keresnek itt. Végtelen órákig hasaltak, kukkolvá a potenciális célpontokat, azonban a betörők – akiknek valamiért mániájuk lett a kisebb-nagyobb postahivatalok látogatása – nem akartak megérkezni. A négy nap alatt egyetlen postára sem törtek be. Persze ez is eredménynek tekinthető, azonban az elkövetők kézrekerítése lassan haladt előre. Az egyre duzzadó aktában helyet kapott az üllői postába történt májusi betörés, ahonnan készpénzt, különböző értékű cikkeket tulajdonítottak el 58.000 Ft értékben. Júniusban Monorierdő, Maglód és Mende postájába törtek be, ahonnan 30-50.000 Ft értékben zsákmányoltak. Szinte minden esetben megkísérelték felnyitni a lemez- illetve a páncélszekrényt, amely néha százszekrényt tartalmazott. Júliusban újabb öt postát látogattak meg, s néhol 100-150.000 Ft-ot is találtak. De igazán nagy fogás az volt, amikor egymillió Ft-ot szereztek egy bécsi I. típusú páncélszekrény felnyitásával.

A négy nap eredménytelensége igen lehangolta a nyomozókat, fáradtságuk is elhatalmasodott, mert napközben a szokásos teendőiket is el kellett látniuk, hiszen a sok más ügyet sem oldja meg senki helyettük.

A legbosszantóbb az volt, amikor az éjszakázások után két nappal újabb két postabetörésről érkezett hír.

Ekkorra már sikerült szemtanút találni, aki a mendei betörésnél látta az elkövetők gépkocsiját, melynek országos körözését azonnal elrendelték.

Ezután következett az a megmagyarázhatatlan pillanat, amikor a bűnügyi helyszínelő dacolva a sürő éjszakával, az elhagyatott úton indult Sülysápi felé.

Miután az elfogott betörők felett „bedeszéskálták az eget”, akkor kezdődött csak az igazi munka! Bizonyítani a nyilvánvalót, vagyis az összes betörést. Szerencsére H. József, G. László, S. Vilmos nem volt annyira rutinos, mint azt hitték magukról, és a kihallgatások alatt el-el mondogattak néhány betörést. A „baj” csak ott volt, hogy nem tudták, mit ismer be a másik irodában izzadó társuk, így mind a hárman elismerték tíz betörést, ám mégis hárman betörésről számoltak be. A néhány hónapig tartó bizonyíték- vadászat után összeállt az eredmény: Pest Megye területén harminckilenc betörést követtek el – nemcsak posták sérelmére – s ezzel mintegy húszmillió forint kárt okoztak. Rapszódikus ütemben törtédték az ABC-ket, a Takarékszövetkezeteket és a Postákat. Mindenhol készpénzt reméltek...

Miután megbuktak, felismerték, hogy a páncélszekrények nyitására még nagyon sokat kell tanulniuk. E tudás megszerzéséhez a legjobb „mackós tanfolyamot” választották s ehhez a bíróság is hozzájárult.

Néhány évvel...

Lantos Mihály

POSTÁS NYUGDÍJKIEGÉSZÍTŐ PÉNZTÁR

A Postás Nyugdíjkiegészítő Pénztár két hónapja alakult meg, és a 45 ezernyi postásból már több mint 22 ezren léptek be. Magyarországon már 280 ezer tagja van a hasonló nyugdíjpénztáraknak, ha ehhez számítjuk az újabb 22 ezer tagot, akkor egyáltalán nem kell szégyenkeznünk. A Pénztár vagyona már több mint húszmillió forint. *Dr. Bella Máriával*, a MP RT. Szociális osztályvezetőjével és *Major Jánosnéval*, a nyugdíjpénztár ügyvezető igazgatójával folytatjuk az előző számunkban megkezdett beszélgetést.

– Melyik az a korosztály, amelyik már biztosan igénybe veheti a hármas nyugdíjrendszert?

– Meg vagyok győződve arról, hogy az 1998 és az azt követően munkába állók majdan e nyugdíjrendszer szerint mennek nyugdíjba a jövő században – magyarázza Bella Mária.

– Ha megélik...

– A mai 30-as, esetleg 40-es korosztályok önálló döntés alapján csatlakozhatnak ehhez a rendszerhez.

– Azért jó ez a kiegészítő nyugdíjpénztár – veszi át a szót Majorné –, mert ez az a korosztály, amelyik még nem juthat be a hármas rendszerbe, de mégis segíthet magán. Feltéve, ha már ma elkezdik fizetni, s így kiegészítik nyugdíjukat. Így nem 33%-ra esik vissza életszínvonaluk.

– Ezzel a nyugdíjkiegészítéssel mennyit nyerhetnek?

– Annyit, amennyit befizetnek. De én nem így közelíteném meg a dolgot, hiszen még nem beszélünk arról, hogy mi történik azokkal, akik nem a hárompilléres rendszerbe jutnak. Természetesen nekik nem ez a 33%-os mérték lesz a meghatározó, hanem a jelenlegi konstrukció szerinti nyugdíj, amely a népesség egészét tekintve eléri a 60% körüli mértéket az utolsó évek jövedelméhez viszonyítva. Persze ez nem igaz mindenre, hiszen borzasztóan nagy szóródások vannak a nyugdíjak között s az is köztudott, hogy depresszív szorzással veszik figyelembe a magasabb jövedelmet. Az a furcsa helyzet állt elő, hogy nyomottabbak az ilyen nyugdíjak, mint amilyen a hárompilléres rendszer második pillére miatt lehetne. A mai nyugdíjrendszerben relatíve a kisebb jövedelműeknél kisebb a visszaesés az utolsó fizetéshez képest, de ez a nyugdíj nem elég ahhoz, hogy megéljenek belőle. A depresszivitás tehát a nagyjöveldelműeket rosszabbul érinti a nyugdíjalap megállapításánál. Sokkal kevesebb összeget számítanak a nyugdíjalapba, mint ami után fizetett.

– Tehát a kiegészítő nyugdíjpénztári havi befizetéseket melyik rétegnek érdemes elkezdeni? Már megint a jobban keresők járnak jól?

– Nem. Az új nyugdíjrendszerben mindenki jobban jár, mint a jelenlegi rendszerben. A hármas nyugdíjrendszer mindenkinek előnyös lesz. Tehát a legfiatalabb korosztálynak is fontos, célszerű a csatlakozás. Sőt, nemcsak fontos, célszerű, de érdemes is, azért, mert a befizetések mértéke kicsi. A középkorúaknál nem igazán kell megmagyarázni, miért hasznos takarékoskodni, ők egyénileg választhatják a hárompilléres nyugdíjrendszert. Jól teszik, ha így döntenek, mert a jelenlegi nyugdíjrendszer bomba. Nem igazán lehet látni, mennyi lesz. Ez a korosztály bizonytalanságban érzi magát, s fél a jövőtől. Azok, akik most állnak nyugdíj

előtt, minden bizonnyal látják, hogy amit megtakarítanak, elengedhetetlenül szükséges a megélhetésükhöz. Ez az a korosztály, amelynek a Posta, ha belépnek a kiegészítő nyugdíjpénztárba, magasabb juttatást ad. Éppen ezért tette ezt a cég, mert felismerte, hogy ennek a korosztálynak sokkal kisebbek a lehetőségei, mint a többieké.

– Milyen mértékű ez a korcsoport-támogatás?

– A nyugdíj előtt 5, illetve 10 évvel állóknak nem 600 hanem 1200 vagy 1800 forint támogatást nyújt. Ez a havi támogatás kétszeres azoknál, akik 10 évvel, és háromszoros azoknál, akik 5 évvel állnak a nyugdíjkorhatár előtt.

– Van arra garancia, hogy a befizető visszakapja pénzét?

– Van, de mégis azt kell mondanom – veszi át a szót Bella Mária –, hogy a mai életünkben rendkívül felelősen azt mondani, hogy időtlen ideig lehet garatálni a biztosat.

– Mégis mi az, ami a garanciát jelentheti a tagoknak?

– Ma igen fontos eleme életünknek a megállapodások rendszere. Hiszen mi folyik a munka világában? A bérek és jövedelmek, a munkáltatók és a munkavállalók közötti megállapodás eredményei. A posta és az érdekképviseletek vezetői megállapodnak, s ezt mindkét fél betartja. Ennek a nyugdíjpénztárnak a létrehozatalát is megelőzte egy megállapodás. A posta vezetői vállalták, hogy a mindenkorai bérfejlesztés keretén belül, tehát nem pluszról van szó, a postás nyugdíjpénztár tagjai részére biztosítja az ún. munkáltatói hozzájárulást. Ezt havi 600 forintban alapította meg. Kötelezettséget vállalt arra is, hogy az infláció miatt évente emeli ezt az összeget. De ezt két feltételhez kötötte. Felajánlotta, hogy ha a pénztár tagjai olyan döntést hoznak, hogy az egységes tagdíjakat megemelik, akkor meghatározott feltételek mellett annak 60 százalékat folyamatosan biztosítja munkáltatói hozzájárulás formájában.

– Mit jelentenek ezek a meghatározott feltételek?

– Azt, hogy ha az adott évben a posta bérfejlesztést hajt végre, akkor gyakorlatilag megteremtődik a feltétele annak is, hogy a dolgozók a pénztári befizetéseiket meg tudják emelni. Ezenkívül figyelemmel kísérik azt is, hogy az előző évben milyen bérfejlesztésekre került sor. A teljes munkaidős dolgozók béremelésének mértékével megemelt tagdíj 60 százalékát a Posta adja munkáltatói hozzájárulásként.

– Ha tehát valaki ezer forinttal kezdte, akkor az a fizetésemelésének arányában többet fizethet a következő évben?

– Gyakorlatilag erről van szó.

– Mondjuk, ha Kis János kézbesítő nagyobb nyugdíjkiegészítést szeretne, akkor bol jelentkezhethet a Postás Nyugdíjkiegészítő Pénztárba?

– A postás nyugdíjpénztár munkáltatói nyugdíjpénztár. Ez azt jelenti, hogy ma csak postás dolgozók lehetnek tagjai. Ha valamelyik postás be kíván lépni, akkor ahol dolgozik a munkagazdasági osztályon nyilatkozatot tehet. Amikor a belépési nyilatkozatot kitölti, azzal elfogadja, hogy az egységes havi tagdíj ezer forint. Ehhez adja a posta a hatszáz forintos munkáltatói hozzájárulást. Így alakul ki a 60:40 százalékos megoszlás. Tehát a dolgozó négyszáz forintot fizet. A posta pedig munkáltatói hozzájárulásként a maradék hatszázát. Hozzá kell tennem azonban, hogy ez

az előírások szerint személyi jövedelemadó köteles. A munkáltató, az adókulcsoknak megfelelően levonja a személyi jövedelemadót. Viszont a törvény azt is előírja, hogy minden befizetésre kerülő pénz 50 százaléka személyi jövedelemadó kedvezményként számolható el. Tehát ebben az esetben 500 forint adókedvezmény jár.

– Ha ez a postás olyan korú, hogy már korcsoport támogatásban részesülhet, mert 5 vagy 10 év múlva kerül nyugdíjkorhatár, akkor még ezen felül kap többlethozzájárulásként 600 vagy 1200 forintot?

– Igen.

– Adhat-e bűtelt a Postás Nyugdíjkiegészítő Pénztár?

– A jelenlegi szabályzat szerint nem, hiszen nem célszerű állandóan mozogni azt a pénzt, aminek értékét garantálni akarja a nyugdíjpénztár. Éppen ezért, hogy ne veszítse el értékét a pénz, és hogy ne vesszen el, a törvény szigorúan szabályozza, hogy mibe lehet ezeket az összegeket befektetni. Csak állami visszafizetést garantál értékpapírokba fektethető be a tagok pénze.

– Csináljunk egy számítást. Mondjuk én 10 évig fizetem ezt a pénzt, s ha nyugdíjba megyek, akkor mennyit fizet a pénztár 2006-ban?

– Ha most elkezd fizetni a részleteket, akkor 2006-ban 330-350 ezer forintot kaphat.

– Ki tudják védeni az infláció elértektelenítő hatásait? Mert ha nem, akkor jobb ha elköltöm a pénzt.

– A befektetések hozamai biztosítják az értékmegőrzést.

– Le lehet-e írni az adóból a pénztárba befizetett összegeket?

– Az 50%-át igen.

– Örökölhető-e a befizetett pénz?

– Természetesen. Annnyira, hogy nemcsak a törvényes örökös örökölheti, hanem a tagnak jogában áll mást is megjelölni kedvezményezett-ként. Sőt, egy vagy több személyt is, emellett a szétosztás arányát is megjelölheti. Ha ilyesmire kerül sor, akkor az örökösök, kedvezményezettnek választási lehetősége van, hogy ő is belépjen a nyugdíjpénztárba és tovább fizetheti a tagdíjat és amikor majd ő éri el a nyugdíjkorhatárt, akkor ő veheti fel a pénzt.

– Az örökös azonnal kiveheti a pénzt?

– Igen, kiveheti. De nem muszáj ezt a megoldást választania.

– Ha mondjuk megélem a nyugdíjkor, a pénz felvételekor megadóztatnak?

– Semmiféle levonás nincs, sőt, ha az örökös veszi fel, nem kell megvárnia, amíg a hagyatéki eljárás befejeződik. Enélkül is kifizethető.

– Végül badd kérdezzem meg, milyen tervei vannak a Postás Kiegészítő Nyugdíjpénztáraknak?

– Célul tűztük ki, hogy idén tovább növeljük a tagok számát. Most mégcsak a Postás dolgozók léphetnek be, de ide értendőek a Posta által alapított társaságok dolgozói is, például: a Hírlapkereskedelmi Részvénytársaságok és a Járnyújtató Kft-ké is. Nemrégiben a RÁBAHÍR Rt. és a Soproni Autójavító dolgozói léptek be a nyugdíjpénztárba, több mint 360-an.

Udvarhelyi

Teknős Erzsébet

KÍNAI ASZTROLÓGIA

A most induló sorozatunkban az ötezer éves múltra visszatekintő keleti asztrológiával ismertetjük meg olvasóinkat. Itt a tizenkét hónapból álló Holdévnek megfelelően, tizenkét évenként ismétlődő ciklusban tizenkét állatjegyet különböztetünk meg. A kínai Hold Újév kezdete általában február elejére tehető, így a vége is mindig áthúzódik a következő év februárjáig. A legenda szerint az egyik év kezdetén Buddha magához szólította a Föld valamennyi állatát. Hívására csak tizenketten jelentek meg, a következő sorrendben: a Patkány, a Bivaly, a Tigris, a Nyúl (MACSKA), a Sárkány, a Kígyó, a Ló, a Kecske (BAK), a MAJOM, a Kakas, a Kutya, és a Disznó. A „megvilágosodott” azzal jutalmazta őket, hogy mindegyiküknek ajándékozott egy esztendőt, amelyet kedvükre alakíthattak. Az egyazon évben és állatjegyben születettek között számtalan jellembeli azonosság található, természetesen felfedezhetjük az adott állat jellegzetességeit is. A kínai állatjegyek megfelelnek a nyugati zodiákus jegyeknek: így a Bak a Bivalynak, a Vízöntő a Tigrisnek, a Halak a Macskának, a Kos a Sárkánynak, a Bika a Kígyónak, az Ikrek a Lónak, a Rák a Kecskeének, az Oroszlán a Majomnak, a Szűz a Kakasnak, a Mérleg a Kutyanak, a Skorpió a Disznónak, a Nyilas a Patkánynak. 1996. a Patkány éve volt, amely február 7-ig még érezteti hatását, majd belépünk a Bivaly által jelképezett Holdévbe. Fő jellemzője a keményen végzett munka, ezért kedvez a törekvő embereknek, akiknek befektetéseit biztosan megtérülnek. Fontos változások várhatóak az élet valamennyi területén. Sokan úgy érzik, hogy tudatosan törnek céljuk felé, és életük jobbításán munkálkodhat. Jutalmuk nem marad el!

ÖNGONDOSKODJUNK

Folytatás az 1. oldalról.

Czerván Mártonné (MSZOSZ nyugdíjastagozat) emlékeztetett arra, hogy 1993-ban az volt a jelszó, hogy *rólunk, nélkülünk ne döntsnek*. Chilei nyugdíjreform előtt állunk. Az a rezsim abba belebukott. Számunkra ez az utolsó menet, ezt meg kell nyerni.

Sándor László vitaösszefoglalójában kiemelte, hogy a központi állami gondoskodás és a piacosítás hívei egymásra találtak. Arról van szó, hogy mindegy a mez színe, sem a keresztény-konzervatív kurzus, sem a szocialista-liberális kormány nem tudta az önkormányzatiságot politikai intézményrendszerébe illeszteni. Megerősítjük a szövetségi Tanács 1996 október 10-i határozatát, mely szerint az MSZOSZ mint a TB önkormányzatok munkavállalói oldalának meghatározó szervezete úgy ítéli meg, hogy nem kíván osztozni a kormánnyal a rendszerek átalakításának és további működtetésének felelősségében, ha a politikai akarat az önkormányzatok szakmai és anyagi önállóságát megszünteti, s csak a mindenkorai bűnbak szerepére akarja őket kárhoztatni. Feltehetően a társadalombiztosítási alapok államosítását szeretnék előkészíteni, amely ellen a leghatározottabban tiltakozik az MSZOSZ. Egy szakmai, anyagi önállóságot elvesztő, súlytalanává váló önkormányzatban nem vállalhatunk bábszerepet. Ez esetben *megfontolandó részvételünk*. Az MSZOSZ Szövetségi Tanácsa az általa delegált képviselőkön keresztül kezdeményezi, hogy a kormány az önkormányzatokkal együtt mielőbb közösen alakítsa ki a nyugdíj és egészségügyi ellátás reformjára vonatkozó elgondolásokat. Az MSZOSZ Szövetségi Tanácsa sokadszor is megerősíti, hogy a továbblépés egyetlen reális alternatívája az önkormányzatiság kiszélesítése, olyan világos áttekinthető viszonyok kialakítása, amelyben a döntési jogokkal arányos felelősség, a döntések anyagi következményeinek viselése törvényben rögzített módon, a lakosság számára is átlátható és követhető módon érvényesül. Továbbra is a tárgyalásokban vagyunk érdekelték és készülünk a február 15-i határidőre.

PATKÁNY

1912. február 18. – 1913. február 5.
1924. február 5. – 1925. január 23.
1936. január 24. – 1937. február 10.
1948. február 10. – 1949. január 28.
1960. január 28. – 1961. február 15.
1972. február 15. – 1973. február 2.
1984. február 1. – 1985. február 20.
1996. január 20. – 1997. február 6.

Sors: A báj és az erőszak jegyében született. Nyerészkedő és szentimentális. A kínaiak a „**pénzpatkány**” csúfnevet ragasztották rá, mert túlságosan szereti az anyagi jólétet, a pénzt és vagyont, amit többnyire el is ér. Szerencsés az üzletben és a játékokban. Nagy belső ellentmondások feszülnek benne, örök elégedetlenség hajszolja, hogy egyre többet szerezzen. Következtesen küzd igazáért, a vesztett csaták nem szegik kedvét. Önző, csak a maga diktálta ritmusban tud élni. Ha simán mennek a dolgai, akkor nagyon élvezzi az életet, de ha számításai nem válnak valóra csalódottan visszavonul. A nyáron születetteknek könnyebb az élete, mint a telieknek, akik az éhenhalástól rettegvé mindent felhalmoznak.

Jellem: Ész- és érzelmi lény egyszerre. Inteligens, furfangos, számító és hatalomvágyó. Jó ízlésű, kreatív, képzelőereje határtalan. Erős kritikai érzéke gyakori problémaforrás. Törekvő, mindig a végére jár annak, amit elkezdett. Célját behízelgő modorával, rafináltsággal éri el. Nyugodtnak, vidámnak látszik, de ez a külsőség állandó izgágaságot, harciaságot takar. Döntéseiben gyakran téved, mert későn ismeri fel az igazi értékeket, így kevés az igazi barátja. Valójában igazi társasági ember, imád a középpontban lenni. Hiú, csábító, romantikus, érzéki és nyencv, szerelmét odaadóan és szenvedélyesen szereti. Boldog lehet a Sárkány és Bivaly jegyében születettekkel, de veszélyes a Ló vagy Macska jegyű partner.

Előrejelzés: 1997 aránylag jó esztendőnek tűnik, bár a dolgok nem egészen akarata szerint történnek. A karrier szempontjából az augusztustól-novemberig tartó időszak fontos. Jövedelmezőbb állást találhat, előnyösebb beosztásba kerülhet, vagy új vállalkozásba kezdhet. Pénzügyekben legyen óvatos! Társasági élete nyáron élénk lesz, váratlan utazásokra is számíthat. A szerencse pártfogoltja lesz, de keményen kell dolgoznia!

BIVALY

1913. február 6. – 1914. január 25.
1925. január 24. – 1926. február 11.
1937. február 11. – 1938. január 30.
1949. január 29. – 1950. február 15.
1961. február 15. – 1962. február 4.
1973. február 3. – 1974. január 22.
1985. február 21. – 1986. február 8.
1997. február 7. – 1998. január 27.

Sors: Az egyensúly és állhatatosság jegye. A sebezhetetlen bölcsesség és a hosszú élet szimbóluma. A természet fia, aki szorosan kötődik a gyökerekhez, nem lelkesedik a változásokért. Rendíthetetlenül halad előre, mérhetetlen erejével mindig eléri célját. Független, teli morális előítéletekkel. A fanatizmusig szektás és mindig sovíniszta. Eredeti szellemet és intelligenciát rejt külseje alatt. Életét a saját elképzelése szerint irányítja, amit a **munka, család, haza** szeretete motivál. Szeret maradandót alkotni, s anyagiakban is gondoskodik jövőjéről.

Jellem: Stabil, határozott, egyenes! Nehézkedő, lassú, türelmes, hallgatag, pontos és beosztó. Szemlélődő, befeléforduló, önvizsgálódásával saját identitását kutatja. Öszinte, eliteli a hazugságot, képmutatást, megvesztegethetőséget. Sajátosan egyéni és logikus észjárású. Békéskerető, de ha provokálják, hibáztatják, akadályozzák hirtelen erőszakossá válhat. Kötelességtudó, megbízható, aki nagy felelősséggel járó feladatokat vállal, hogy mielőbb a ranglétra csúcsára jusson. Barátaihoz hű, megértő és segítőkész, képes mások bizalmába férközni. A szerelem csak szeretetreméltó betyárkodás számára. Szélid, gyengéd, érzelmei mélyek, tartósak. A jó házastárs klasszikus tulajdonságaival rendelkezik, de családját sakkban tartja és gyermekeit szigorúan neveli. Ideális társ a Kakas, a Patkány, a Macska jegyű partner, de óvakodjon a Majom, a Kecske és Tigris jegyűektől.

Előrejelzés: A saját éve rendkívül jónak ígérkezik, sikerül a maga akarata szerint intéznie a dolgait. Munkájában megerősítheti a helyzetét, új feladatokat vállalhat, ötleteit megvalósíthatja. Munkaszerezésre és a szakmai továbbképzésre február és április között nyílik lehetősége. Anyagi helyzete javul, de a nagy beruházásoknál legyen megfontolt. Boldog családt események várhatók, az egyedülállók számára ez a nagy szerelem és házasságkötés éve! Meglátogathatja messze élő rokonait, barátait, és az év végén boldog megelégedettséggel tekinthet vissza a múlt esztendőre.

Takács Tibor

„AZT MONDTA A HOROSZKÓP:

POSTÁS LESZEK!”

– Képzeld, lehettem talán tizenhatéves gimnazista, amikor egyszer csak elmérkült egy horoszkóp, és benne ezt olvastam a Szűz jegyben születettekről (én ugyanis ez vagyok): „E jegyben születettek közül a legtöbb, ablak mögött ülő postásiskasszony lesz...” Méghogy én?! Postás? Soha! És látja, az első munkahelyem egy postaablak mögé ültetett, 1969-ben, itt, Soroksárott! Azóta végigjártam a tanulás sok évét, s most én vagyok a soroksári postahivatal vezetője.

Így indult a beszélgetés az emeleti szobában Kókai Gyulánéval, a kedves Ibolyával, aki nemcsak a postát nem szerette fiatal leányként, de a keresztnévét se.

– Akkor mit szeretett?

– Mindent. De előbb hadd kezdem ott, hogy ma legjobban a hivatásomat (vagyis a postát), és a fiamat szeretem. Korán megözvegyültem, négy éves volt Gyuszi fiam, amikor meghalt az édesapja. Maradtunk kettesben. Hajaj, hogy én mi mindent gyűjtöttem! Bélyeget, talán ez foglalkozási ártalom is, azután könyveket, bár az igazsághoz tartozik, hogy ma egyre kevesebb pénz jut a dráguló és már-már megfizethetetlen könyvekre. Hanem még gyűjtöttem valamit, talán ezzel kellett volna elsőnek dicsekednem.

– Nem titok, ugye?

– Már hogy lenne az! Jó munkatársakat gyűjtöttem magam köré és ez, talán nem is hiszi, nagyon fontos a magamfajtanak. Innen adódik a szakszervezeti vonzódásom is. Az emberek szeretete rendkívül lényeges manapság. Tenni a többiekért. Másokért. A közösségért. Állítom, hogy a mai szakszervezeti munka sokkal nehezebb, mint a mondjuk tíz-húsz évvel ezelőtti, hiszen vannak erről is tapasztalataim.

– Hogyan kezdte a szakszervezeti életet?

– Mint mindenki más. De azt el kell mondanom, hogy édesapámtól örökölttem a szakszervezeti munkához való kedvet. Az ő példája elkísér egy életen át. Ahogy idekerültem Soroksárra, szakszervezeti tag lettem, majd később bizalmasnak választottak, azután gazdasági felelős lettem, a számvizsgáló bizottság tagja. Tisztségeimet örömmel s tiltakozás nélkül fogadtam el. Ma is valom, hogy a szakszervezeti munka pillérei a bizalmiak. Ezt a magam példájából tudom. Ez éppen olyan, mint a hit. Vállalni kell. Én soha, senkit rá nem beszéltem a bizalmiságra. Persze nálunk nőuralom van, a mi szakszervezeti bizottságunk az úgynevezett IV. osztályú postahivatalokat fogja át... Van húsz bizalmink, 19 nő és egy férfikollegánk, Csillaghegyről. Én fogom össze őket, merthogy körzeti szakszervezeti titkárnak választottak. S én büszke vagyok a bizalomra.

– Már karácsony előtt szerettem volna a soroksári postásokról írni, de akkor lebeszél. Miért?

– Mert akkor jártunk a postahivatal tatarozásának a végén. Akkor szeretek vendéget fogadni, ha rend és tisztaság van. Mindent, de mindent meg lehet most nézni. Soroksár megérdemli a jó postát... Talán sokan nem is tudják, hogy milyen nagy a soroksári öntudat. Az emberek lokálpatrióták, tudja, már harmadik éve, hogy önálló lett Soroksár, Budapest XXIII. kerülete. Nagyobb lett a területünk, és több lett a munkánk, mert a kerülethez csatoltak egy soroksári földön épült, addigi erzsébeti lakótelepet. 35 postás dolgozik nálunk. Nem sok, nem kevés, éppen elegendően vagyunk. Persze szombatonként nagy a forgalmunk, bejönnek Dunaharasztiából, Taksonyból is az ügyfeleink.

– A bizalmiak mindig megtalálják?

– Engem aztán meg, mert itt is lakom. 1981-ben lettem vezető s 1983-ban szolgálati lakásba költöztem, „bentlakó” lettem, engem aztán bármikor kereshetnek. Igaz, a lakásfenntartási költségek évről-évre nőnek, mi is a bőrünkön érezzük a romló gazdasági helyzetet. Úgyhogy amikor a bértárgyalás s a kollektív szerződés megkötése körül folyik a harc – akár tetszik, akár nem – ez bizony harc, mi a helyzet további romlását akarjuk megakadályozni. Ilyenkor derül ki, hogy mit ér a szakszervezet, hogy van-e a közösségben (s persze mibennünk) elég erő, hogy végigvigyük s valóra váltsuk az elképzeléseket. Minden egyes plusz százalék elérése igenis nagy eredmény. Most nem akarom elmondani, hogy milyen magasra tettük a mércét, ez ügyis hamarosan kiderült a bértárgyalások végére.

Beszélgettünk. Megemlíti Ibolya, hogy tetszik az új Postás Dolgozó, s arról is szót ejt, hogy a Biczó Péterrel készített interjút is örömmel olvasta.

– Norvégiában tanulmányozhatta a szakszervezeti életet – emlékeztetem.

– Én meg Finnországban – mondja szerényen – 1994-ben jutottunk el tízen északi testvéreinkhez, sok szépet s jót láttunk, ismerkedtünk a postával, emberekkel, hivatalokkal és persze láttuk Helsinkit, meg a régi fővárost, Turkut. Mondhatom eredményes és izgalmas tanulmányút volt. Nyolc napig voltunk kint, de ezer az élmény! Csak álmélkodtunk, amikor meghallottuk, hogy az éves infláció nem éri el a két százalékot se. Rend, tisztaság, szépség, ezek a szavak jutnak eszembe, ha Finnországra gondolok. Láttuk a fehér éjszakákat, mikor szinte alig megy le a nap. Hajóztunk egy kicsit a tengeren. És persze a jó idegenvezető-tolmács segítségével láthattuk a finn hétköznapiakat. Ott is jó postásnak lenni.

– Ezek szerint itthon is?

– Igen. Néha elgondolom az elmúlt évtizedek sok gondját-báját, hogy vajon jól választottam-e? S magamnak mindig azt mondom: igen!

– Mi a jó postás titka?

– Az alkalmazkodás, mindig és minden körülmény között. Akiben ez az alkalmazkodás, mondhatnám ügyis beleéleli képesség hiányzik, az nem való postásnak. S teljesen mindegy, hogy valaki kézbesít, az ablak mögött ül, s az ügyfelekkel foglalkozik. Aki azt hiszi, hogy mindig, mindenben neki van igaza, annak régen rossz.

– Miről beszélnek most a soroksári postán, mi foglalkoztatja a dolgozókat?

– A Postás Nyugdíjkiegészítő Pénztár megalakulása. Én is, mások is beléptünk. Mert kell az embereknek a biztonság. Hiszen erre tettük fel az életünket.

Takács Tibor

POSTÁST JÁTSZIK AZ UNOKÁM

Postást játszik az unokám,
behozza a leveleket,
az arca nevetős, vidám,
még csak négyéves kisgyerek.

„Jó hírt hozok!” – és mosolyog,
mert tudja, hogy az kell, a jó
aminél nincsen jobb dolog,
és mindig elolvasható!

„Írok neked!” s kricsz-krakszol ám
mindig csak szépet ír nekem
az én drága kis unokám,
s máris hozza a levelem,

aminek címzettje vagyok,
aminek ő postása lett –
és rámdob száz képeslapot
és (mások írta) levelet!

Írok, mint sokszor... Azt hiszi
hogy neki írok levelet!
És aztán fogja s elviszi,
így terjed a jó üzenet:

„Levelet kaptam...” Oly vidám,
hogy a postás most én vagyok!
Levelet kapott unokám
és csupa jó hírt kapott,
mert boldogan ölel, s nevet,
délután sétálni megyünk,
s bedobja a sok levelet:
csillagokkal levelezünk.

PIACI ÁRAK

– Én már akkor rosszat sejtettem, amikor az orvos azt tanácsolta Bélámnak, hogy gyümölcs, gyümölcs, gyümölcs...

BALATONI ÁRUS

– Mit el fogok én itt ma adni, egyetlen újságos sincs az egész parton!

EGYÜTT KÖNNYEBB

1996. október 1-től a Postás Szakszervezet Szegedi Területi Bizottsága Együtt könnyebb címmel 5 fordulós szellemi vetélkedőt hirdetett. Íme a helyezettek:

- I. **Ancsin János** Békéscsaba 1.
nyereménye: Grundig videómagnó
- II. **Kovácsné Pap Enikő** Postaigazgatóság
nyereménye: Ignis grillező mikrosütő
- III. **Varga Lászlóné** Kecskemét 1.
nyereménye: Whirlpool páraelszívó
- IV. **Böröcskőné Burján Ildikó** Békéscsaba 1.
nyereménye: Marly 44 részes francia étkezés
- V. **Domokos Mibályné** Békéscsaba 1.
nyereménye: Siemens kávéfőző
- VI. **Szklenska Jánosné** Békéscsaba 1.
nyereménye: 18 részes pohárkészlet

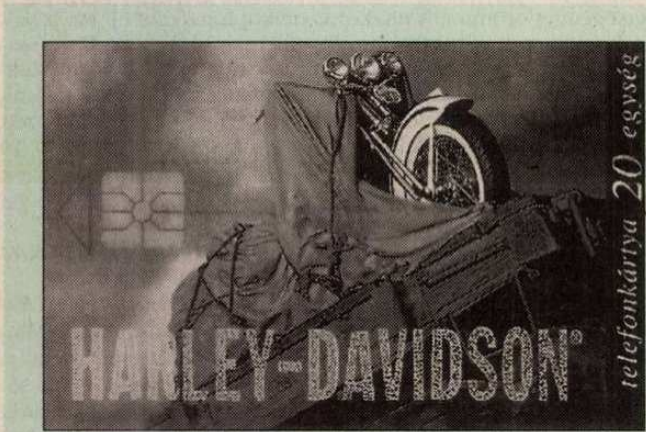
MAGNÓK ÉVKÖNYVE – ELEKTRO SZTÁR '96

Könyvritkaságnak számít az Elektron Kiadó gondozásában most megjelent szórakoztató elektronikai hobbiévkönyv. A Csabai Dániel: MAGNÓK ÉVKÖNYVE 1996 és az ELEKTRO SZTÁR '96 nemcsak a szórakoztató elektronikát kedvelőknek és a videósoknak jelent különlegességet, hanem a könyvritkaságok gyűjtőinek is. A két kötet ugyanis ún. tükrökötésben jelent meg. Csabai Dániel szakíró és szerkesztő 1969 óta ír és szerkeszt szórakoztató elektronikai könyveket.

Az új kettős hobbiévkönyv a régi Magnósok évkönyve sorozat folytatásának tekinthető, amely kiegészül a vele egybekötött szórakoztató elektronikai évkönyvvel, az Elektro Sztárral.

Mindkét évkönyv számos új készüléket, új technikai megoldást és sok újdonságot mutat be a szakterület iránt érdeklődőknek. A szép kötet az Atheneum Nyomda munkáját dicséri.

A MOTOROK KIRÁLYA

Kevés olyan értékcikket használunk, amit utána elrakunk. Ilyen a bélyeg és néhány éve a telefonkártya.

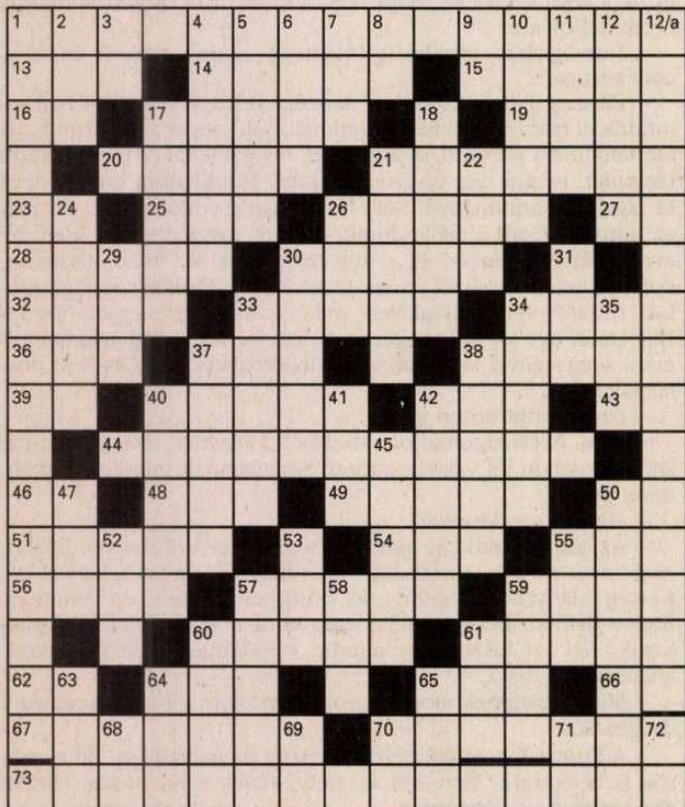
A legújabb privát kiadás tervezője, Kondász Róbert nem kis büszkeséggel mondta: – Ez az első magyar telefonkártya, amely világpremiere számíthat! A Harley-Davidson magyarországi képviselője által megrendelt húsz impulzusos kártya mindössze 2.500 példányban készült. A „motorok királya” motívum valóban garancia lehet arra, hogy nem csak a tehetősebb gyűjtők érdeklődését kelti majd fel. *Varrasztó Gábor*

• Szeretettel várunk minden postás és nem postás gyógyulni és pihenni vágyót a minden igényt kielégítő Hajdósoboszlói Postás Üdülőben. Szobáink fűdősobásak, színes TV-vel, hűtőszekrénnel és telefonnal felszerelték. Az üdülőben teakonyha, zárt autóparkoló és szalonnasütő van.

Postás dolgozók és családtagjaik az üdülőt április 10-ig vendégszobaként vehetik igénybe.

Érdeklődés a 06-52-362-026-os telefonszámon.

Kölcseiné Gőnczi Emese üdülőgondnok

„SZEMÉLYESKEDÉS”

• A Magyar Országos Asztalitenisz Szövetség decemberi közgyűlésén Bottyán János, a Postás-Matáv SE ügyvezető elnökét megerősítették elnökségi tagságában, a klub kiváló versenyzőjét, Németh Károlyt pedig az élsportolók képviselőjeként választották ugyan ebbe a testületbe. További bizalmat szavaztak az olimpia után ideiglenesen, a közgyűlésig kinevezett férfi válogatott vezető edzőjének, Temes Péternek, aki a PMSE férfi asztalitenisz szakosztályának is szakmai irányítója.

• A Magyar Torna Szövetség is közgyűlést tartott decemberben, és tisztújításra is sor került. Benkéné, Balikó Györgyit, a PMSE női tornaszakosztályának vezetőjét az újabb négy éves ciklusra is beválasztották az elnökségbe.

• Szintén a tornászok házatájáról érkezett a reményt keltő hír, miszerint a közelmúltban súlyos sérülést szenvedett első számú tornásznőnk, Molnár Andrea bokaműtete jól sikerült.

• Jelentősen erősödött a kerékpáros szakosztály. A korábban az FTC, majd a Szolnoki Cukorgyár színeiben versenyző, sokszoros válogatott Eisenkammer Károly a Róna utcába igazolt. A családias légkör híre hozta Zuglóba, ráadásul itt is lakik a közelben. Országúton, mountainbike-versenyeken, de a pályaszakmokban is jó eredményeket várnak tőle, aki sydney-i olimpián szeretné sportolói pályafutását zárni, de ott aztán szépen!

• Az 1996. évi teljesítménye alapján Németh Károlyt, a klubhűség mintaképének tartott asztaliteniszesezőnket az ÉV sportolójának választották sportágában. Ezt a címet már hatodízben érdemelte ki.

NAGY TERVEK A TÖMEGSPORTBAN

Az idén két nagy dobásra készülődnek a szabadidősport elhivatottjai. Mióta a Magyar Posta három részre szakadt, azóta a Róna utcában csak a főváros postái, távközlési és műsorszóró dolgozói vesznek részt csatlátagjaikkal a mindig jó hangulatú sportmajálison. Hol vannak már az országos találkozó? – sóhajtoznak évről évre a sportbarátok.

Ha minden jól megy, az idén újra megvalósulhat a nagy randevú. A szakszervezet és a tömegsportbizottság elkötelezett vezetői: Mundruczó Kornél és Szarka György e folyamatosan visszatérő igény teljesüléséért szálltak síkra.

A női kézilabda tömegsport-válogatottja négy évvel ezelőtt a budapesti Kőrcsarnokban felejtethetetlen légkörű mérkőzősorozat végén nyerte az USCPT által kiírt postás Európa-bajnokságot. Májusban Norvégia lesz az újabb megméretés színhelye. Megfialított csapatunk címvédésre készül. A hazai pálya előnyét élvező norvégok, illetve a dánok komoly akadályt jelenthetnek. Az biztos: a magyar gárda a szabályoknak megfelelően kizárólag amatőr játékosokkal szerepel ismét az Európa-bajnokságon. És a riválisok?

TAVALYI SIKEREK, IDEI REMÉNYEK

Az esztendő fordulóján a sportvezetés is elkészíti számvetését, mi valósult meg a tervekből, s mire számíthatnak? A PMSE elnöksége értékelte a versenysport-szakosztályok eredményeit és helyzetét.

Miként szerepeltek sportolónk a világ porondján?

ATLANTÁTÓL SYDNEY-IG

Az olimpiára két sportágban három versenyzőt delegált azt egyesület. Az asztaliteniszező Németh Károly és Bátorfi Zoltán nem jutott tovább csoportjából. A részvételi jog kivívása volt csak komoly fegyvertény. A női tornában viszont Molnár Andrea ismét megbízhatóan versenyzett, és nem rajta múlt, hogy nem tudta megismételni barcelonai 6. helyét a magyar csapat.

A kerékpárosok közül a fiatal Vanik Zoltán az utolsó méterekig harcban állt a válogatón. Van még ideje, a Sydney 2000 programban – az asztaliteniszező Gerold Gábor és az atléta Berezvai Péter társaságában – rá is számíthatnak.

Az asztalitenisz Európa-bajnokságon a két olimpikon a 9. helyezett csapatot erősítette. Az utánpótlás Eb-n Kertai Rita és Ackermann Erika bizonyíthatott.

Ugyancsak a fiatalok seregszemléjén próbált szerencsét a középtávfutó Berezvai Péter, a következő olimpia színhelyén, az ifi vb-n, ahol azonban épp a szerencse hiányzott, bár egyéni csúcsot futott.

Mountain bike-osaink (Nagy László és Ottó József) a szövetséges üres pénztárcája miatt maradtak le az Eb-ről.

Klubszínekben az asztaliteniszezők ETTU Kupájában mindkét gárdának a legjobb négy közé jutásért vívott csatában vészett el.

ITTHON

A kerekések közül Fulitás Árpád emelkedik ki, immár tizedszer lett a motorvezetés szám bajnok! A terep-, a mountain bike-, a hegyi bajnokságon egyaránt másodikként futottak be a postás fiúk. A hosszútávú országúti harmadikok lettek.

A sakkozók az OB I-ben hetedik helyezettek.

Kézilabdázóink az NB I B 4. helyén zárták az őszi idényt. Női teke csapatunk megint második lett az NB I-ben, csak egy hajszál választotta el őket a Szuper Ligába jutástól. A férfiak az NB II-ben szintén a feljutás küszöbén botlottak el.

Az atléta és a tájfutók évek óta az utánpótlás-nevelésre koncentrálnak.

Szabó Jenő

Bilek István

VEZÉRJELŐT?!

Sakkiskolák jönnek-mennek, tanulók és mesterek sokasága ismeri meg és alkalmazza már a legmodernebb technikát is: a komputer-korszak tombol, hogy úgy mondjuk, s kissé félünk is attól, hogy a klaviatúrára egyszerűsödött szakmának lassan-lassan bealkonyulhat.

Érdekes viszont, hogy a versenysakkkozásban egyelőre nem változott a helyzet, az orosz-szovjet fölény talán még feltűnőbb mint korábban. A sakkvilág vezető mesterei többnyire ma is az oroszok illetve az utódállamok soraiból kerülnek ki. Kaszparov, Karpov változatlanul a sakkvilág bajnoki cím birtokosai s a jövő bajnokai közé besoródott indiai Anand, vagy az angol Short csak ideig-óráig számíthatott áttűt sikerre. Az új korszak esélyesei is – Gelfand, Kramnyik, Ivancsik – nos, az Urál közeléből indultak.

A szakértők szerint hármiuk közül Kramnyik lehet a legveszélyesebb a Császárokra, ha..., ha minden játszmaijában úgy tudja majd érvényesíteni adottságait, mint ahogyan az alábbi partiban a legutóbbi világ bajnoki meccs kihívójával szemben sikerült néki, a Kanári-szigeteken:

Kramnyik,Vlad. – Anand,Visvan. [A30]
Gran Canaria (06), 1996
Vezérindiai védelem

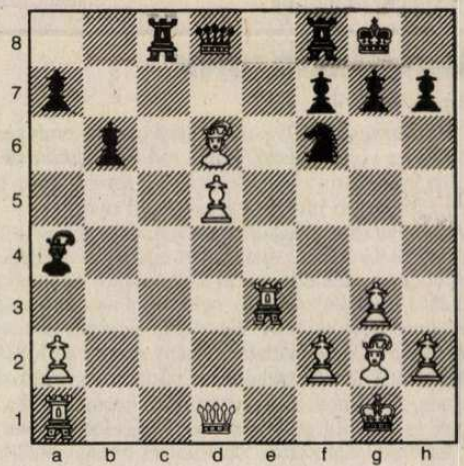
1.Hf3 Hf6 2.c4 b6 3.g3 Fb7 4.Fg2 e6 5.0-0 Fe7 6.Hc3 0-0 7.Be1 d5
A „hypermoderne” annak idején nem óhajtották ilyen „konzervatív” középpéítő gyaloglépésekkel „kompromittálni” állásukat... A tett lépést tehát gondolatfiamként bírálják: szerintük sötét stratégiája inkább (akár tempóvesztés árán is) Fb4-gyel lehetne következtetés.

Viszont: hol vagyunk ma már a „szuper-hipermodern” eszméktől. Az ultramodern sakkmaffiózóknak csak a győzelem számít: mindegy milyen áron.

8.c:d5 H:d5 9.e4 H:c3 10.b:c3 c5 11.d4 Hd7 12.Ff4 c:d4 13.c:d4 Hf6 14.He5 Fb4

15.Be3 Bc8 16.d5! e:d5 17.e:d5 Fd6
A kérdés persze az volt, hogy üthető-e a d5-gyalogos? 17. – H:d5 18.Bd3 H:f4! 19.g:f4! azonban meggyőzőnek látszik, 18. – Bc5-re pedig 19.Vb3 igen kellemetlen.

18.Hc6 F:c6 19.F:d6 Fa4

Megijed a hosszú védekezéstől, amely V:d6 20.d:c6 után valóban nem túlságosan csábító kilátás, de talán mégiscsak jobb lett volna, mint a bekövetkező mennykő-csapás:

20.F:f8!! F:d1 21. Fe7 Vc7 22.B:d1 Hd7 23.Fh3 h6
A védekezőnek a nyolcadik sor védelme mellett a kényes lekötés is gondot okoz.

24.Ff5 b5 25.Fb4 Bd8 26.Be7 Vc4 27.B:d7! B:d7 28. F:d7 V:b4 29.d6! Va4

Milyen messze lát egy-egy kombinációnál a mester? – teszik föl gyakran a kérdést kezdők, haladók egyaránt. Nos, a mi esetünkben idáig feltétlenül el kellett jutnia a vezéráldozatnál Kramnyiknak – méghozzá pozitív értékeléssel: bemegy-e a d-gyalogos?

30.Bd3!? (Be1! is nyert szerintem) **Ve4 31.Fb5 Ve1+ 32.Kg2 Ve4+ 33.Kg1 Ve1+ 34.Kg2 Ve4+ 35.Kf1 Vh1+ 36.Ke2 Ve4+ 37.Kf1 Vh1+ 38.Ke2 Ve4+ 39.Kd1 Vg4+**

Az ún. bosszúsakkok elfognak – az időellenőrzés előtti drámai pillanatban. A világos gyalog beérkezik: s átváltozik vezérré. Vajon Kramnyik beérkezik-e a 8-ik sorra?!

40.f3 Vh3 41.d7 1-0.

Lasker Emmanuel, a lélekűvár-világ bajnok (1894-1921 között) receptje is hasonló volt: be kell vinni egy gyalogost vezérnek – mondta száz évvel ezelőtt – mire anyagi előnyünk el is dönti a játszma sorsát.

Hát, kérem: ilyen egyszerű az egész. Vagy mégsem?!

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postás Szakszervezet lapja
Szerkesztőség: 1146 Budapest, Cházár András u. 13.
Felelős szerkesztő: **Udvarhelyi András**
Helyettes szerkesztő: **Fodor Zsolt Barnabás**
Telefon: 343-8777

Kiadja a Postás Szakszervezet
1146 Budapest, Cházár András u. 13.
Levél cím: 1406 Budapest, Postafiók 14.
Felelős kiadó: **Mundruczó Kornél** elnök
Előfizetési díj egy évre 120 forint

97-0580. Szikra Lapnyomda Rt., Budapest
Felelős vezető: **Lendvai Lászlóné** mb. vezérigazgató
ISSN 0866-1766